

JIHO ČESKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ARCHIVNICTVÍ A POMOCNÝCH VĚD HISTORICKÝCH

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PERSONÁLNÍ SKLADBA MĚŠTSKÉ RADY
V PRACHATICÍCH V 17. STOLETÍ**

Vedoucí práce: doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Autor práce: Eliška Šepová

Studijní obor: Historie a Archivnictví

Ročník: čtvrtý

2011

Prohlá-uji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlá-uji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jiho-českou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 SB. zveřejněny posudky kolektivu a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Horní Plané 20. června 2011

podpis studenta

Podkování

Na tomto místě bych ráda podkovala všem, kteří mi pomohli při psaní této práce.

Především děkuji vedoucímu mé bakalářské práce doc. PhDr. Josefu Hrdličkovi, Ph.D. za rady a připomínky, smírodátné podněty, trpělivost a obrovskou pomoc s výslednou obsahovou i formální podobou práce.

Podkování za ochotu patří pracovníkům Státního okresního archivu v Prachaticích, Státního okresního archivu v Českém Krumlově a Státního oblastního archivu v Třeboni, pracoviště Český Krumlov.

V neposlední řadě chci podkovat kamarádce Bc. Janu Hlavovou za pomoc s německými texty, příteli Janu Pírkovi za anglický překlad anotace a tetě Mgr. Jitce Smetanové za kontrolu pravopisu.

Anotace

Personální skladba městské rady v Prachaticích v 17. století

Hlavním tématem bakalářské práce se stala městská správa vrchnostenského města Prachatice mezi lety 1622-1662. Svou pozornost jsem zaměřila především na fungování městské rady v Prachaticích. Pokusila jsem se rekonstruovat její personální složení a zabývala jsem se také s tím souvisejícím obnovováním samosprávných orgánů města městské rady, obecních starších a městského rychtáře. Hlavními prameny pro předkládanou práci se staly radní manuály, seznamy obnov a instrukce pro správu města uložené ve Státním okresním archivu Prachatice, ve fondu Archiv města Prachatice a vota uložená ve Státním oblastním archivu v Třeboni, pracoviště Český Krumlov. V úvodních kapitolách jsem se pokusila seznámit obecně s městskou správou a městskými právy a s dějinami sledovaného města. Městskou správu v Prachaticích jsem srovnávala se studii zabývajícími se samosprávnými orgány jiných měst.

Annotation

The town hall staff structure in Prachatice in 17. century

The main theme of my bachelor work is the autonomy of Prachatice as a seigniorial town between the years 1622-1662. I have focused my attention especially on function of the town hall in Prachatice. I have tried to reconstruct its staff structure and I have also been engaged in renewal of the autonomy town authority related with it to town hall, elders and the town reeve. The primary sources for my work were the town councillor manuals, lists of renewals, and instructions of the town administration stored in the state regional archive in Prachatice, in stock Archive of the Prachatice town and the election lists stored in the state regional archive in Třeboň, workplace Český Krumlov. In the opening chapters I have tried to generally familiarize with the towns autonomy, town laws and the history of consideration town. I have compared the Prachatice autonomy with studies engaged in autonomy authorities of other towns.

Obsah

Úvod	6
1. M stská správa	11
1.1. M stská práva	11
1.2. Instituce m stské správy	13
1.2.1. Rychtá	13
1.2.2. M stská rada	13
1.2.3. Obecní star-í	15
2. Historie m sta	16
2.1. D jiny Prachatic	16
2.2. Eggenberkové	19
3. Fungování m stské rady v Prachaticích	22
3.1. Prameny	22
3.2. Pravomoci a povinnosti prachatické m stské rady	23
4. Obnovy prachatické m stské rady	26
4.1. Těsnáct obnov mezi lety 1640-1662	27
4.2. Délka fungování m stských rad	31
4.3. Termíny obnov	32
4.4. Po et len prachatické m stské samosprávy	33
4.5. Vým na sboru kon-el a obecních star-ích	34
4.6. Možnosti získání ú adu a postavení len uvnit m stské rady	34
4.7. Konkrétní p íklady len prachatické m stské samosprávy	36
5. Volby a rituál renovace	39
5.1. Volba nových len m stské samosprávy	39
5.2. Jména len nové rady navrhovaná osmi kon-ely roku 1662	40
5.3. Srovnání volby s výsledky renovace	41
5.4. Zhodnocení výsledk	42
5.5. Vrchnosten-tí ú edníci obnovující prachatickou m stskou radu	42
5.6. Pr b h renovace ó p ísahy	44
Záv r	46
Seznam zkratk	48
Seznam pramen a literatury	49
P ílohy	54

Úvod

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila zpracování mstské správy jihoeského vrchnostenského msta Prachatice v období mezi léty 1622-1662. Spodní rok vymezující časový rozsah práce je spojen se změnou prachatické vrchnosti. Majiteli panství se stali –týr–tí Eggenbergové. Prachatice tak přešly z pozice komorního panství do postavení vrchnostenského msta. Lze říci, že čtyřicetileté rozmezí představuje vzhledem k množství dochovaných pramenů, především k druhé polovině sledovaného období, dostatečně reprezentativní vzorek, ze kterého lze vyvodit nejrelevantnější výsledky, které vystihují fungování prachatické mstské správy.

Práce se zajímá o problematiku mstské správy. Konkrétně se zamůže na personální složení mstské rady, neboť ta byla nejdůležitější institucí mstské samosprávy. Kromě mstské rady vnuje pozornost také obecním starostům a mstskému rychtáři. Na těchto samosprávných institucích sleduje nejen personální složení, ale také ceremoniál renovace, skládání přísahy, vytváření radního okruhu nebo možnosti kariérního postupu.

První kapitola se pokouší s využitím publikací zabývajících se mstskou správou¹ a edicím mstských práv² osvětlit problematiku vývoje mstského práva na našem území a seznámit čtenáře s fungováním mstské správy obecně. Nejdůležitější role v samosprávných orgánech msta byla historicky přiznána obvykle dvanácti členému sboru konšelů, který bývá v pramenech nazýván také jako vnitřní nebo velká rada, popřípadě jako páni radní. Další součástí mstské správy byli takzvaní obecní starostové, uváděni také jako vnějšní nebo malá rada a mstský rychtář, který měl obvykle na starosti soudní agendu.

Druhá kapitola nastiňuje historii msta Prachatice, zejména sleduje změny majitelů msta. Především se zabývá prvními Eggenberky, jejich převzetí panství se stalo spodním časovým mezníkem práce. Prachatice byly mstem, které v 16. a 17. století kolísalo mezi postavením msta poddanského a msta ve vlastnictví královské komory.

¹ Zdečka HLEDÍKOVÁ a Jan JANÁK a Jan DOBET, *Dějiny správy v českých zemích. Od počátku státu po současnost*, Praha 2007, s. 202-228.

² Josef JIREK (ed.), *Práva mstská Království českého a Markrabství moravského spolu s krátkou jejich sumou od Pavla Krystiána z Koldína*, Praha 1876 = Hermenegild JIREK (ed.), *M. Brikcího z Licka Práva mstská dle textu z r. 1536*, Praha 1880.

Pro Prachatice existuje n kolik publikací, které se v nují zásadním okamfík m jejich historie.³ Autorem ady historicky zam ených p ísp vk je p edev-ím místní badatel Václav Starý. Ve svých lánkách se v nuje r zným aspekt m prachatické minulosti, zejména v období raného novov ku, pro které vychází z archivních pramen . Jeho mnohaletá práce s archivními prameny p inesla nap íklad p ísp vky o historii prachatického nám stí, radnice i jiných dom , zabývá se místními cechy, p vodem m stského znaku nebo národnostním slofením m – anské spole nosti.⁴ D jinám Prachatic a jejich okolí je také v nováno regionáln zam ené periodikum Zlatá stezka, vydávané prachatickým muzeem.⁵ Sborník vycházející od roku 1994 publikuje p edev-ím výsledky archeologických a historických výzkum oblastí regionu Zlaté stezky, jejichfl vývoj byl ovlivn n existencí této obchodní cesty. Více p ísp vk se zabývá historií m sta eský Krumlov, které bylo od 16. století majetkem stejné vrchnosti jako Prachatice, a s ním spojeným -týrským rodem Eggenberk .⁶

Následující kapitoly jifl vychází p edev-ím z archivních pramen uloflených ve Státním okresním archivu (dále jen SOkA) Prachatice ve fondu Archiv m sta (dále jen AM) Prachatice a ve Státním oblastním archivu (dále jen SOA) T ebo , pracovi-t eský Krumlov.

³ Karel FENCL, Prachatice, Prachatice 2005=Ladislav PILÁT, Prachatice. M sto eské historie, Prachatice 1948= Václav STARÝ, Památky Prachaticka a Vimperska, Prachatice 1969= Daniela VOKOLKOVÁ, Prachatice, Praha 1992.

⁴ Výb rov Václav STARÝ, Byl v Prachaticích perníká ský cech? O tom, jak vznikaly a zanikaly cechy, Listy Prachaticka ze dne 27. 12. 1994, s. 10=TÝfi, e-i a N mci v Prachaticích v 16. století. K d jinám esko-n meckého osídlení, Výhledy 4/16, 1993, s. 6=TÝfi, Dláfd ní m sta Prachatic, Zlatá stezka 7, 2000, s. 11-22=TÝfi, Dva prachati tí pojezdni, Zlatá stezka 12-13, 2005-2006, s. 315-318=TÝfi, K d jinám varhan na k ru d kanského kostela sv. Jakuba v Prachaticích v 18. století, Zlatá stezka 10, 2003, s. 197-199=TÝfi, Kdy se zm nily rozm ry prachatického nám stí, Zlatá stezka 8-9, 2001-2002, s. 261-265=TÝfi, Pé e o zásobování vodou a její vyuflití v Prachaticích v 16. afl 18. století, Zlatá stezka 11, 2004, s. 229-243=TÝfi, Osudy jednoho prachatického domu a jeho obyvatel v 16.-17. století, Zlatá stezka 10, 2003, s. 7-26=TÝfi, Z historie hodin na v fli d kanského kostela sv. Jakuba v Prachaticích, Zlatá stezka 8-9, 2001-2002, s. 225-234= TÝfi, K d jinám m stské radnice v Prachaticích, Zlatá stezka 16, 2009, s. 41-62.

⁵ Zlatá stezka. Sborník Prachatického muzea. Prachatice, Prachatické muzeum vydává od roku 1994.

⁶ Ji í ZÁLOHA, Eggenberské d dictví v echách, Jiho eský sborník historický (dále jen JSH) 38, 1969, s. 10-14.=TÝfi, P ehled vývoje eggenberské drflavy v jiflních echách, JSH 27, 1958, s. 27-29= Anna KUBÍKOVÁ, Eggenberkové v eském Krumlov , in: Anna KUBÍKOVÁ ó V ra MATKOVÁ ó Ji í VESELÝ (edd.), eskokrumlovska 1620-1850, eský Krumlov 2003, s. 9-21=Anna KUBÍKOVÁ, Hejtmané na eggenberských panstvích v echách, Archivum Trebonense 5, 1982, s. 38-60.

Za použití zápis z jednání v radních manuálech a textu dochovaných instrukcí pro správu města zachycujeinnost členů městské rady.⁷ Radní manuály, seznamy obnov, volební vota a záznamy vrchnostenského úřadu⁸ posloužily k rekonstrukci personálního obsazení městské rady, obecních starších a městského rychtáře. Za využití zápisů o obnově je popsán příběh renovace. Práce se dále věnuje významu úřadů vrchnostenských úředníků na renovačním ceremoniale a obsahu skládaných písemností ve sledovaném období.

Využívané instrukce pro správu města lze zařadit mezi normativní prameny. Texty instrukcí jsou uloženy v SOkA Prachatice ve fondu AM Prachatice.⁹ Kapitola o fungování prachatické městské správy čerpá převážně z obsáhlé instrukce datované rokem 1645, která je psána českou a skládá se celkem ze třiceti článků, které se však dochovaly až od sedmého bodu. Je zapsána na deseti z obou stran popsaných listech.¹⁰ Práce využívá také instrukci datovanou 12. srpna 1646, která se skládá ze šesti bodů, jenž jsou psány nejprve českou a následně německy. Zaznamenána je na dvou z obou stran popsaných listech.¹¹

V radních manuálech, které spadají do kategorie městských knih, nalezneme záznamy z jednání městské rady. Zápisy jsou seřazeny chronologicky bez ohledu na věcný obsah a formu. Nejstarší radní manuál města Prachatice se dochoval z roku 1617 a jeho obsahové stránce je věnována diplomová práce Andreje Těhlové.¹² Prachatické radní manuály k letům 1622-1662 se nezachovaly v kompletní podobě. Chybí zejména záznamy k rokem 1627-1629, 1634-1638, 1651 a k období 1653-1660. Zápisy v manuálech jsou převážně v českém jazyce, některé výrazy, jako například náklady městské, jsou latinsky. Ze zápisů v radních manuálech lze mimo jiné rekonstruovat personální složení městských rad. U záznamů z jednotlivých

⁷ SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8.

⁸ TAMTÉfi, inv. . 246, sign. II-196=TAMTÉfi, inv. . 247, sign. II-197=TAMTÉfi, inv. . 248, sign. II-198=TAMTÉfi, inv. . 249, sign. II-199=TAMTÉfi, inv. . 250, sign. II-200=TAMTÉfi, inv. . 251, sign. II-201=TAMTÉfi, inv. . 252, sign. II-202=TAMTÉfi, inv. . 253, sign. II-203=TAMTÉfi, inv. . 254, sign. II-204=TAMTÉfi, inv. . 255, sign. II-205=TAMTÉfi, inv. . 256, sign. II-206=TAMTÉfi, inv. . 257, sign. II-207=TAMTÉfi, sign. III-E-1, kart. 8=SOA Těbo, pracoviště český Krumlov, Velkostatek český Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

⁹ SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2.

¹⁰ TAMTÉfi, fol. 7r-16v.

¹¹ TAMTÉfi, fol. 5r-6v

¹² Andrea TĚHLOVÁ, Radní manuál Prachatice z roku 1617 a možnosti jeho využití ke studiu dějin města, Ústí nad Labem 2000 (= Diplomová práce na pedagogické fakultě university Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem).

jednání je poznamenáno, který kon-el zastával v době zasedání u ad purkmistra. V tomto u ad se kon-elé každým síc stídali. Z nichž záznam lze vysledovat také složení obecních starších¹³ a osobu zastávající u ad městského rychtáře. Takto jsem postupovala při rekonstrukci personálního složení samosprávných orgánů města mezi lety 1622-1640, ke kterým se nezachoval žádný zápis o obnově. K následujícím letům jsem k rekonstrukci složení městských rad využila záznamy o renovacích, při kterých byl vždy dosazován dvanáctičlenný kon-elský sbor, městský rychtář a obvykle dvanáct obecních starších.

Vota, tedy jmenné seznamy navržených členů rady a obecních starších, podle kterých lze srovnat rozdíly mezi navrženými a skutečně dosazenými osobami, jsou ve sledovaném období k dispozici pouze k roku 1662.¹⁴ Srovnáním navrhovaných osob s výsledky renovace jsem se pokusila nastínit, jaký vliv měla doporučení odstupujících kon-elů na výsledné složení nové rady.

Závěry své práce jsem srovnávala s výsledky studie zabývající se městskou správou obvykle jedné městské lokality. Součástí domácího bádání o městech raného novověku je zejména především na dva hlavní okruhy. První zahrnuje fungování, působení a kompetence¹⁵ samosprávných orgánů města, jejich obnovování¹⁶ a personální složení.¹⁷

¹³ Pokud se mi podařilo najít jména obecních starších, bylo to nejčastěji ze zápisu ve formě: *šZa pítomnosti obecních starších [vý et jmen]ō*, nebo *šZa pítomnosti obecních starších krom [vý et jmen]ō*.

¹⁴ SOA Těboř, pracovní list Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

¹⁵ Hana JORDÁNKOVÁ a Ludmila SULITKOVÁ, Kompetence brněnských radních v předlohušské době. Porovnání se situací v dalších moravských královských městech, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PETŘEK (edd.), Osm set let pražské samosprávy, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 39-54=Jaroslav DOUŠA, Poznámky k činnosti městských rad na Starém Městě pražském a v Plzni v letech 1547-1627 a k pobytu císaře Rudolfa II. v Plzni v letech 1599-1600, in: tamtéž, s. 55-65.

¹⁶ Tomáš STERNECKÝ, Obnovování českobudějovické městské rady za třicetileté války, JSH 74, 2005, s. 104-150= Marek URANSKÝ, Obnovování městských rad v českých královských městech v letech 1624-1636, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PETŘEK (edd.), Osm set let, s. 93-101=Josef HRDLÍKA, Otázky bez odpovědí aneb konsenzuální ticho při obnovách městských rad v raně novověkých městech, in: Václav Běhák a Jaroslav DIBELKA (edd.), Lov k a sociální skupina ve společnosti raně novověku, České Budějovice 2007 (= Opera historica 12).

¹⁷ Věra SMOLOVÁ, Rada Starého Města pražského v letech 1650-1715, Pražský sborník historický 24, 1991, s. 5-37=Lenka NOVOTNÁ, Městská správa v Soběslavi v letech 1587-1604 a 1662-1712, České Budějovice 2010 (= Bakalářská práce na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v českých

Druhé, prosopograficky zaměřené studie, se zabývají a definují mstské elity.¹⁸ Odhalují kulturní úroveň, sociální postavení, rodinné vztahy, náboženské smýšlení nebo úroveň vzdělanosti mstských šlechticů ve vrcholném samosprávném orgánu ústeckého msta.¹⁹ Na které práce přináší pohled na fungování mstských kanceláří a využívají se diplomatickým rozbor mstských písemností z nich vzetých.²⁰ Největší zájem historiků byl směřován zpočátku především k mstským královským, posléze se do obzoru badatelského zájmu dostala však také msta vrchnostenská, zejména pak residenční.²¹

Budjovických)= Jaroslava MENDELOVÁ, Staromstské a novomstské rady v první polovině 17. století, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PEŤEK (edd.), Osm set let, s. 81-91=Sylva WIMMEROVÁ, Správa mstského Krumlova v letech 1601-1622, Praha 2005 (= Diplomová práce na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze).

¹⁸ Martin NODL, Elity v českých a moravských pozdně renesančních mstech jako badatelský a interpretační problém, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PEŤEK (edd.), Pražské mstské elity středověku a raného novověku. Jejich proměny, zázemí a kulturní profil, Praha 2004 (= Documenta Pragensia 22), s. 23-50=Kateřina JÍŘOVÁ, Novomstské radní elity v 15. století, in: tamtéž, s. 81-96=Olga FEJTOVÁ, Mstské elity na Novém Mstě pražském v 17. století a knižní kultura, in: tamtéž, s. 159-174.

¹⁹ Karel KRATOCHVÍL, Pelhřimovský primas Matěj Mauricius Klokotský a radní vrstva. K roli pšebuzenských vztahů v samosprávě královských mst v 17. století, in: Václav Běhák a Jaroslav DIBELKA (edd.), Ústřední k, s. 221-254=DOUŠKA, Jaroslav, Mstské rady v Plzni a na Starém Mstě pražském v letech 1550-1650. Sociální složení rad v letech 1560-1590, Sborník archivních prací 32, 1982, s. 321-418=Jaroslava MENDELOVÁ, Rady Nového a Starého msta pražského v letech 1547-1602, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PEŤEK (edd.), Pražské mstské elity, s. 97-106=Petra BÍŤKOVÁ, Malostranské radní elity na přelomu 16. a 17. století, in: tamtéž, s. 107-116.

²⁰ Sylva WIMMEROVÁ, Správa=Andrea TOMEHLOVÁ, Radní manuál=Josef TILKA, Mstské knihy jako pramen poznání dějin správy Malé Strany a možnosti jejich využití, in: Olga FEJTOVÁ a Václav LEDVINKA a Jiří PEŤEK (edd.), Osm set let, s. 23-28.

²¹ Například Petr VOREL, Residenční vrchnostenská msta v letech a na Moravě v 15. - 17. století, Pardubice 2001.

1. M stská správa

1.1. M stská práva

Ve 13. století dochází v našich zemích k utváření městské sítě. Města se od okolních venkovských osídlení odlišovala získanými privilegii, začala plnit kulturní a politickou funkci a stala se centry hospodářství, trhu a řemesel. Chod měst jako samostatných právních a politických jednotek zajišťovala vnitřní městská samospráva. Zakladatelskou osobností města byl zprvu výhradně pánovník, později se zakladatelské činnosti ujala i šlechta a církev. Obyvatelstvo takových měst nebylo osobně svobodné, ale patřilo nadále mezi poddané své vrchnosti.²²

Základy městských práv k nám byly přeneseny kolonisty, kteří do českých zemí přicházeli z vyspělejších oblastí jižní a západní Evropy. Osady cizích usedlíků, nejčastěji kupců, se honosily právem na vlastní vnitřně organizovanou samosprávu, vedenou vlastními úředníky, nazývanými tržní rychtáři. Toto kupecké právo bylo přeneseno v první polovině 13. století i na domácí městské obyvatelstvo.

Na našem území existovaly dva základní právní okruhy, severoněmecký a jihoněmecký.²³ K severoněmeckému právu, které bývá někdy nazýváno také jako magdeburské, se hlásila města ležící severně od linie Chomutov, Louny, Slaný, Malá Strana, Kolín, Kouřim, Polička a Olomouc. K jihoněmeckému, nebo též norimberskému právu, náležela města jižně od této hranice, tedy i město Prachatice. Rozdíly mezi oběma těmito právními oblastmi byly nepatrné. Nejvýrazněji se projevovaly v soudnictví. Do 14. století došlo k potlačení vlivu zahraničních šlechtických a k vytvoření center domácích, ke kterým se měly jednotlivé právní okruhy obracet. Vrchními stolicemi pro severoněmeckou právní oblast se staly Litoměřice a Olomouc, pro jihoněmeckou oblast Staré Město pražské a Brno. V 16. století převládala v rozlehlejších jihoněmeckém právním okruhu města řídicí se právem pražským. Městské právo však nebylo v jednotlivých městech stejné. Jednotné bylo pouze v základních bodech, konkrétní jeho vymezení záleželo na vlastním městě.

²² Zde citujeme HLEDÍKOVÁ a Jan JANÁK a Jan DOBET, *Dějiny*, s. 203 – více k tématu podívejte se na práci Městské správy například František HOFFMANN, *České město ve středověku*, Praha 1992 – Jiří KEJ, *Vznik městského zřízení v českých zemích*, Praha 1998.

²³ Například Antonín HAAS, *O českém právu královských norimberských měst a městech*, Jihočeský sborník historický 26, 1957, s. 69-74 – František HOFFMANN, *Jihlavské právo*, Havlíkův Brod 1959 – Týfi, *Správa a městské knihy litomyšlské od 14. do 16. století*, Sborník archivních prací 57, 2007, s. 451-573.

O sjednocení m stských práv se pokusil jít v první polovině 16. století Brikcí z Licka. Brikcí nevytvořil nový právní řád, ale postaral se o překlad stávajících práv. Podkladem se stala především latinsky sepsaná práva, kterými se řídilo Staré Město pražské. Pražská práva měla svůj povod v právech města Brna. Velmi podobného práva užívalo i město Kutná Hora, kde Brikcí pobýval po nuceném opuštění Prahy. Vydána tiskem byla poprvé roku 1536. Tento právní názor byl přijat v téžinou město Království českého, kromě Litoměřic a několika přidružených severních měst hlásících se nadále k právu magdeburskému.²⁴

První úpravy nového řádu byly vyřizovány samým českým jím roku 1545. Teprve roku 1569 byl vypracován tehdejší kancléřem Starého Města pražského Pavlem Kristiánem Koldínem z Koldína návrh redakce práv. Koldín ve své sbírce upravil a rozvedl městská práva, která se měla stát společným a sjednocujícím prvkem všech měst Království českého. Spolu s Prahou měla přijmout tato práva i města, která dosud užívala práv magdeburských. Především Litoměřice se však nechtěly vzdát užívání práva magdeburského, proto došlo k neshodám a dalšímu oddálení.

K vydání Koldínových městských práv došlo konečně roku 1579 po jejich přijetí a vyhlášení císařem Rudolfem II. Koldín z nich, ve snaze o rychlejší a snazší rozšíření, připravil kratší a srozumitelnější výtah.²⁵

Roku 1610 se konečně i Litoměřice a Louny vzdaly užívání práva magdeburského a došlo k jednotnému přijetí městských práv v celém českém království. Na Moravě zůstalo zachováno právo magdeburské a brněnské,²⁶ v mnohém shodné s pražským, do roku 1697, kdy byla pražská práva prohlášena jediným zákonem i v moravských městech.²⁷ Roku 1811 byl zaveden obecný zákoník a platnost městských práv pominula.²⁸

²⁴ Více Hermenegild JIREŠEK, (ed.), M. Brikcího z Licka Práva.

²⁵ Jaromír TAMTĚJ, Ke krystalizačnímu procesu českého práva českého, in: Karel MALÝ (ed.) Městské právo v 16.-18. století v Evropě. Sborník příspěvků z mezinárodní konference uspořádané právnickou fakultou UK ve dnech 25.-27. září v Praze, Praha 1982, s. 273.

²⁶ Více o brněnském právu například Miroslav FLODR, Brněnské městské právo, Brno 2001.

²⁷ Josef JIREŠEK, (ed.), Práva, s. V-XI.

²⁸ TAMTĚJ, s. XVII.

1.2. Instituce m stské správy

Nejstarší podoba správy uvnitř města v sobě zahrnovala dva prvky, královský a samosprávný.²⁹

1.2.1. Rychtář

Rychtář byl zástupcem a zastáncem panovnické, v poddanských městech vrchnostenské, moci ve městech.³⁰ Odpovídal především za dodržování pořádku a míru ve městech. Pod jeho pravomoc spadala správa i soudnictví. Byl nejdelší osobou u všech typů městských soudů, vedl soudní řízení a vykonával rozsudky. Až do období husitské revoluce jmenoval rychtáře do úřadu král. Dosazován mohl být na období časově omezené, dočasně nebo doživotně. Později přešlo volbu rychtáře do města. Význam rychtáře jako zástupce pána města byl omezován se vznikem městských rad, samosprávných orgánů, které převzaly většinu jeho kompetencí. Rychtář se stal v pohusitském období podřízeným městské rady. Jako její výkonný orgán převzal především pořádek ve městě. Způsobilé funkce rychtářem zůstaly ty, které úkoly přiváděly v trestním soudnictví.³¹

1.2.2. Městská rada

Součástí městských soudů byl sbor poradců. Tento sbor tvořili měšťané působící jako poradní orgán rychtáře. Mezi funkcemi svěřenými nesporných řízeních a jejich úkolem bylo také rozhodování v některých sporech. Ze sboru poradců se posléze oddělením a rozdělením soudní a správní funkce vyvinuly základy budoucích městských rad.

Městská rada fungující jako vlastní samosprávný orgán města byla zvolena předsedami měšťany. Jejich jmenování a potvrzení ve funkci bylo právem pána města. Právě on bylo obvykle skrze jeho zástupce.

Členem městské rady, koněm, se nemohl stát jakýkoliv obyvatel města, ale pouze plnoprávný měšťan. Taková osoba měla ve městě trvale pobývat a musela na jeho území vlastnit nemovitý majetek, ze kterého odváděla nejméně po dobu tří let poplatky do městské pokladny. Takový měšťan měl s městem takzvanou štrpť, jak uvádí v městských právech i

²⁹ Zde ka HLEDÍKOVÁ a Jan JANÁK a Jan DOBET, jiny, s. 205.

³⁰ O instituci císařských rychtářů více František ROUBÍK, Královští rychtáři v pražských i jiných městských městech v letech 1547 až 1783. Zvláštní otisk ze sborníku příspěvků k dějinám hlavního města Prahy VI, Praha 1930.

³¹ Zde ka HLEDÍKOVÁ a Jan JANÁK a Jan DOBET, jiny, s. 214.

Pavel Kristián Koldín z Koldína.³² členství v městské radě bylo zejména po roce 1627 podmínkou také náboženským vyznáním. Po vydání Obnoveného zřízení zemského byla podmínkou vstupu do rady katolická víra. Každé město si dále určovalo i další vlastní podmínky. Mezi takové patřil velmi často majetkový census. Konělel musel být finančně zajištěn, nebo člen rady nepřesluhela za jejich činnost žádná pravidelná mzda.

Počet členů rady byl ovlivněn velikostí města. Například na Starém Městě pražském zasedalo obvykle 18 konělelů, v menších městech se jejich počet pohyboval mezi čtyřmi až osmi. V ideálním případě zároveň tvořilo městskou radu dvanáct osob. Zvolený počet dvanácti osob nebyl náhodný, svou symbolikou odkazoval k biblickým košením.³³

Konělelem mohl být volen na dobu jednoho roku, poté mělo dojít k jejich vystídání při obnově městské rady.³⁴ Sboru konělelů předsedal purkmistr. V úřadu purkmistra se konělelem mohl stát po čtyřech týdnech. časové omezení působení konělelů v úřadu předsedajícího purkmistra bylo vedeno snahou zabránit ovládnutí rozhodování uvnitř rady a prosazování vlastních zájmů jedním z konělelů na úkor celé obce. První a také poslední konělel v roli purkmistra mezi jednotlivými obnovami byl nazýván primas nebo primátor. Primátor měl v radě výjimečné postavení, které mu zaručovalo určitá pravomoci. Převážně se jednalo o správu městského hospodářství.

Radní působili jako reprezentanti městské komunity navenek. Na pravidelných zasedáních městských rad byly vyřizovány veškeré běžné i výjimečné záležitosti, které spadaly do její kompetence. Patřilo do ní nakonec i zřízení veškerého městského řádu v nejúplnějším slova smyslu. Konělele projednávali při přijímání nových měřanů, odpovídali především za správu městského hospodářství, dle chodů a jmen. Jejich posláním byl výkon veřejné a policejní správy a v neposlední řadě i řešení sporného i nesporného soudnictví.³⁵

³² *šKon-elem pak fládny býti podle práva nemá, nejl ten, kterýflby prvé s obcí a s m stem ze v-eho statku svého za t i léta nejmé po ád zb hlá trpící byl, a p ísahu v téfl obci m lō*=Josef JIREŠEK, (ed.), *Práva*, s. 13.

³³ Více o symbolice počtu radních Josef HRDLÍKA, Měřan, in: Václav Bříšek a Pavel KRÁL (edd.), *Řád českého raného novověku*, Praha 2007, s. 147.

³⁴ *šKon-elé, kte í na rad sedí, nemají déle sed ti, nejlí jeden rokō*=Hermenegild JIREŠEK (ed.), *Měřanův z Licka Práva*, s. 20.

³⁵ *šerpáno ze Zde ka HLEDÍKOVÁ a Jan JANÁK a Jan DOBETMĚD jiny*, s. 208.

1.2.3. Obecní starší

Již koncem 14. století se jako další samosprávný orgán měst vytvořila takzvaná městská obec,³⁶ tvořená širším shromážděním měšťanů. Městská obec byla používána, s výjimkou některých důležitých jednání.³⁷

Z městské obce jako kontrolního orgánu se v českých městech brzy vytvořila úřední skupina měšťanů, nazývaná starší obecní. Obecní starší fungovali jako poradní a kontrolní orgán města. Jejich úkolem bylo dohlížet na městské hospodářství.

³⁶ Nazýváni také jako sousedé z obce, celá obec, a podobně.

³⁷ Uváděno především ze Zdeňka HLEDÍKOVÁ a Jana JANÁK a Jana DOBET, *Československé dějiny*, s. 212.

2. Historie města Prachatic

Historie města Prachatic není hlavním předmětem této práce. Vzhledem k tomu, že hlavním tématem je prachatická městská správa v období mezi lety 1622-1662, budou následující odstavce v nově dříve jiným městem s dle razem na 17. století. Historie města je pouze okrajovým tématem, které má přiblížit situaci v Prachaticích ve sledovaném období a zařadit městskou správu do širšího kontextu dříve jiným městem.

Správa města je jistě úzce propojena také s vrchností města. Prachatice byly ve své historii městem poddanským, pod vládou církevní i světské vrchnosti, ale také městem královským s privilegii, která k tomuto postavení náležela. V historickém exkurzu jsem se snažila zachytit tedy především změny držitelů města. Ve sledovaném období byli majiteli Prachatic čtyřtí Eggenberkové. Tomuto rodu je v nově podrobněji kapitola následující po městské historii. Měně jsem se v nově výstavbě a architektuře města, významným prachatickým osobnostem a jejich pověstí, které Prachatice v době jejich existence zasáhly a které tvoří jistě také součást jejich historie.

2.1. Dříve jiným Prachatic

První zmínka o Prachaticích se objevuje v listině z 12. století. V té se uvádí, že roku 1088 český král Vratislav I. odevzdal vyehradské kapitule do užívání Prachatice s užitkem z vybraného cla.³⁸ Tato zmínka však nenáležel dnešnímu městu Prachatice, ale nedaleké osadě Staré Prachatice, která byla spojena s významnou obchodní cestou, později známou pod názvem Zlatá stezka. Poloha Starých Prachatic však přestala někdy během 13. století vyhovovat požadavkům dlejšího střediska obchodu. Prachatice byly založeny někdy na přelomu 13. a 14. století prabětem Janem, zvaným Volek,³⁹ na šzeleném drnu v údolí pod Libínem. Převzaly přívodní úlohu i název prvotní, novým podmínkám nevyhovující osady. Roku 1323 byly Prachatice povýšeny králem Janem Lucemburským na město.⁴⁰

Historie města je od počátku spjata se Zlatou stezkou, dlejší obchodní komunikací spojující země s bavorským biskupským městem Pasovem. Nejdlejší jím artiklem dováženým do země byla s l. Další zbožím, které spolu se solí proudilo do země, bylo hedvábí, víno, cizokrajné ovoce, mořské ryby, koření a zbraně. Zpět putovalo obilí, slad, chmel, pivo, k tomu, od 16. století v hlasná prachatická pálenka a jiné země dlejší a zeměměsné

³⁸ Václav STARÝ, Památky, s. 18.

³⁹ Jan Volek byl levobokem krále Václava II=Srovnej Ladislav PILÁT, Prachatice, s. 8.

⁴⁰ Srovnej TAMTÉŽ.

produkty. Jako významné obchodní město s výsadním právem dovozu soli z Pasova bylo město pro svou bezpečnost obeháno hradbami.

Od svého založení až do roku 1420 byly Prachatice poddanským městem, jehož vrchností byla vyehradská kapitula. Roku 1420 bylo město, které zaujalo k novým revolučním myšlenkám výrazně protihusitský postoj,⁴¹ dvakrát dobyt Janem fiiflkou.⁴² Do Prachatic byla dosazena vojenská posádka. Město se stalo baťou táborit , čímž zde prakticky skončila vláda vyehradské kapituly. Až do bitvy u Lipan zůstaly Prachatice bez vrchnosti.

Po přijetí basilejských kompaktát v roce 1437 se město poddalo císaři Zikmundu Lucemburskému a stalo se tak městem královským. Císař město již v roce 1437 zastavil Janovi Smilovi z Křemfle.⁴³ Prachatice se tedy staly opět městem poddanským, tentokrát pod správou svetské vrchnosti. Tento majitel byl však již po átkem roku 1439 odvezen Oldichem z Rofmberka na hrad Český Krumlov, kde byl roku 1447 popraven.⁴⁴ V tomto mezidobí se Prachatic zmocnil Janítka ze Sedlce. Poté získal město pomocí padlané listiny Oldicha z Rofmberka.⁴⁵ Roku 1457 jej prodal nejvyššímu kancléři Prokopovi z Rab-tejna a jeho bratru Janovi z Rab-tejna.⁴⁶ Roku 1493 prodal Ladislav z Rab-tejna město nejvyššímu zemskému písaři a hofmistru Janovi z Roupova.

Roku 1501 město koupili bratři Petr, Vok a Oldich z Rofmberka. Město tak získali opět Rofmberkové, kteří jej vlastnili plných sto let. V období rofmberského drflení nastoupilo město cestu rozkvětu a nové prosperity. Byl obnoven dřívější význam Zlaté stezky utlumený husitskými válkami, vybudováno nové městské opevnění, prosperita se odrazila v nové výstavbě v renesančním stylu. Město prospívalo hospodářsky i kulturně.⁴⁷ Po smrti Viléma z Rofmberka roku 1592 zdědil rodinná panství jeho mladší bratr Petr Vok z Rofmberka. Panství byla zatížena vysokými dluhy, které stále narůstaly a novému majiteli proto

⁴¹ Tento postoj byl dán nejen odporem vyehradské kapituly k husitství, ale také silnými vazbami s městem Pasovem, sídlem podunajského biskupství.

⁴² V prvním útoku roku 1420 byly městu pobouřeny hradby, ale nebylo trvale obsazeno. Po druhém, listopadovém útoku město náporu husit podlehl=Ladislav PILÁT, Prachatice, s. 10.

⁴³ Vladyka, majitel nedalekého hradu Hus=Více například Ladislav PILÁT, Prachatice, s. 10.

⁴⁴ Více Václav STARÝ, Památky, s. 19.

⁴⁵ Podle této listiny mu císař Zikmund Lucemburský 21. 12. 1421 dává do zástavy města Prachatice a Volary.

⁴⁶ Vyehradský probošt, slavný humanista, který napsal v Prachaticích své dílo Dialogus= Více Ladislav PILÁT, Prachatice, s. 10.

⁴⁷ Srovnej například Karel FENCL, Prachatice, s. 13.

nezbývalo nic jiného, než rozsah majetkové drfby sniflovat postupným odprodejem jednotlivých zadlužených roflmberských panství.⁴⁸

Roku 1601 prodal poslední RoflMBERK Petr Vok panství eský Krumlov spolu s Prachaticemi císa i Rudolfu II.⁴⁹ Císa podporoval prachatický obchod se solí proti konkurenci poddanských jiho eských m st.⁵⁰ M sto získalo mnohé výsady a roku 1609 bylo pový-eno op t mezi m sta královská.

P i eském stavovském povstání na po átku t icetileté války se Prachatice postavily na stranu protihabsburského odboje. M sto bylo obléháno císa ským vojskem a v zá í roku 1620 bylo dobyto císa ským vojskem generála Buquoye a vyplen no.⁵¹ Po poráfce stavovských vojsk v bitv na Bílé ho e⁵² bylo m sto potrestáno odejmutím ve-kerých privilegií i majetku. Dne 23. prosince 1622 bylo darováno nové vrchnosti. Jako sou ást eskokrumlovského panství získal Prachatice Jan Old ich z Eggenberku.

Jestlife 16. století bylo pro Prachatice zlatým v kem, pak století 17. bylo stoletím postupného úpadku. Útrapy t icetileté války násobila je-t morová epidemie, p esuny vojsk spojené s rekvírováním,⁵³ vydrflováním voják i placením výpalného, a tak m stské dluhy závratn rostly.⁵⁴ Roku 1641 vpadla do Prachatic i -védská armáda.⁵⁵ Válka neu-et ila ani obchod se solí, který dále klesal i po jejím ukon ení v roce 1648. Císa p stal podporovat dovoz soli z Pasova a za al prosazovat dovoz soli ze svých zemí. Výrobní produkce císa ských solnic v-ak nebyla natolik silná, aby dokázala pln pokrýt spot ebu, proto dovoz necísa ské soli z stal i nadále nuceným východiskem k uspokojení poptávky. P estofle solní

⁴⁸ Václav STARÝ, Osudy jednoho prachatického domu a jeho obyvatel v 16. - 17. století, Zlatá stezka 10, 2003, s. 14.

⁴⁹ Více nap íklad Anna KUBÍKOVÁ, Prodej eskokrumlovské panství císa i Rudolfovi II. a p est hování roflmberského archivu do T ebon , Archivum Trebonense 2002, s. 3-13.

⁵⁰ Daniela VOKOLKOVÁ, Prachatice, s. 4.

⁵¹ Karel FENCL, Prachatice, s. 14.

⁵² O b lohorské bitv v -ir-ích souvislostech nap íklad Josef PEKA , Bílá hora. Její p í iny i následky, Praha 1921=Franti-ek KAVKA, Bílá hora a eské d jiny, Praha 1962=Josef POLI ENSKÝ, T icetiletá válka a evropské krize 17. století. Praha 1970=TÝfi, T icetiletá válka a eský národ, Praha 1960=Josef PETRÁ , Starom stská exekuce, Praha 1985=Jan KU ERA, 8. 11. 1620. Bílá hora. O potracení starobylé slávy eské, Praha 2003.

⁵³ Vymáhání zabírání ur ítých hmotných statk , nap íklad potravin, vojáky v dob války.

⁵⁴ Daniela VOKOLKOVÁ, Prachatice, s. 4.

⁵⁵ Srovnej Václav STARÝ, Osudy, s. 16.

obchod po átkem 17. století poklesl, obchod s ostatním zbožím nestagnoval ani neklesal, naopak mírně vzrostl.⁵⁶ Roku 1692 byl Prachaticím solní obchod císařem Leopoldem zcela zakázán.

2.2. Eggenberkové⁵⁷

Eggenberkové, kteří se po átkem 17. století usadili v jiřních echách, pocházeli ze ťýrského města Radkersburgu z kupecké rodiny. Prvním písemně doloženým předkem byl Oldřich (Ulrich) Eckenperger. Jeho syn Baltazar Eggenperger, mincmistr císaře Fridricha III., postavil kolem roku 1490 hrad Eggenberg nedaleko ťýrského Hradce. Byl dvakrát ženatý, první manželka v něm založená dcerami z prvního manželství (tzv. augurská) záhy vymřela. Syn Wolfgang pak založil linii elgersdorfskou. Elgersdorfská, nebo také ťýrskohradecká v něm,⁵⁸ přijala v 16. století luterské vyznání.

Jan Oldřich z Eggenberku se narodil roku 1568 jako jeden z tří synů Wolfganga a jeho ženy Sybilly von Panichar. Po studiu univerzity v Tübingen z kariérních důvodů opustil luteránství a přel na katolickou víru.⁵⁹ Byl velmi schopným politikem a obratným diplomatem. Roku 1597 se dostal na dvůr arcivévodů Ferdinanda ťýrského, kde zastával úřad íníka.⁶⁰ Roku 1597 byl povýšen na barona. Téhož roku se oženil se Sidonií Marií von Thannhausen. Od té doby jeho kariéra vzkvétala. Po átkem 17. století byl jmenován nejvyšším hofmistrem arcivévodovy manželky Marie Anny Bavorské a zemským hejtmanem v Krajsku. Roku 1603 se stal členem arcivévodovy tajné rady a záhy dokonce prezidentem dvorské komory. Jako důvěrník a diplomat Ferdinanda ťýrského přispěl značnou měrou

⁵⁶ Více o Zlaté stezce, importu a exportu nejen soli, ale i jiného zboží po átkem 17. století Aleš STEJSKAL, š Vesnice se stanou Prachaticemi a Prachatice zpustlou vesnicí. Studie k hustotě provozu na Zlaté stezce za třicetileté války, Zlatá stezka 7, 2000, s. 23-41.

⁵⁷ Obsah této kapitoly vychází především ze studie Anna KUBÍKOVÁ, Eggenberkové, s. 9-21= Jiř ZÁLOHA, Eggenberské dědictví v echách, JSH 38, 1969, s. 10-14= Týřfi, Přehled vývoje eggenberské drflavy v jiřních echách, JSH 27, 1958, s. 27-29= Ott v slovník naučný VIII, Praha 1894, s. 398-399.

⁵⁸ Srovnej Anna KUBÍKOVÁ, Eggenberkové, s. 9.

⁵⁹ Více Thomas WINKELBAUER, Konfese a konverze. ťechtické proměny vyznání v českých a rakouských zemích od sklonku 16. do poloviny 17. století, český časopis historický 98, 2000, s. 476-540.

⁶⁰ íník neboli pincerna vzniká jako dvorský úřad, respektive hodnost udlovaná již od 12. století.

k jeho zvolení císařem roku 1619. Přesnějším stavovským povstáním stál opět na straně císaře a poskytl značnou pomoc k jeho likvidaci.

Úmrtí jeho zásluhám byly také pocty a odměny, kterých se dokal.⁶¹ V prosinci roku 1622 mu císař Ferdinand II. daroval českokrumlovské panství s přívlastnými statky Prachaticemi a Netolicemi. Tento dar byl odměnou za jeho dlouholeté služby, a především splátkou vysokých pohledávek, které mu císařská pokladna dlužila. Kromě hmotných statků získal povýšení do stavu říšských knížat a roku 1625 ho císař jmenoval gubernátorem Tyřska, Korutan, Krajiny a Istrie. Téhož roku získal pro sebe a své potomky velký palatinát, tedy řadu pravomocí, práv a privilegií. Jan Oldřich zemřel v říjnu roku 1634. Měl jednoho syna Jana Antonína a tři dcery.⁶²

Jan Antonín z Eggenberku se narodil roku 1610. Po smrti císaře Ferdinanda II. roku 1637 nastoupil na trůn Ferdinand III. Ten pověřil mladého a velmi zámožného Eggenberka důležitým diplomatickým úkolem. Roku 1638 byl Jan Antonín vyslán do Říma k papeži Urbanovi VIII. jako mimořádný císařský vyslanec, který měl za úkol oznámit papeži zvolení císaře. Finanční náročnost posláni bylo, po prvotních komplikacích, korunováno úspěchem. Roku 1639, po návratu z římské cesty, se Jan Antonín veřejně oženil. Jeho chotí se stala Anna Marie Braniborská, dcera braniborského markrabě Kristiána z rodu Hohenzollern. V září roku 1643 získal, podobně jako jeho otec, prestižní řád zlatého rouna. Jan Antonín z Eggenberku toužil po možnosti zasedat v kolegiu říšských knížat na říšském sněmu, což však bylo podmíněno vlastnictvím suverénního říšského panství. V roce 1647 se mu podařilo takové území získat.⁶³ Jeho rodu mělo patřit po dobu existence mušských členů. Ve vytořené říšské lavici však sám nikdy nezasedl, neboť roku 1649 zemřel.

Jan Antonín z Eggenberku měl dceru Marii Alžbětu a dva syny. V roce 1649 bylo jeho synem Janu Kristiánovi a Janu Seyfriedovi teprve osm a pět let. Zástupkyní nezletilých chlapců a správkyní eggenberského panství se až do jejich zletilosti stala jejich matka spolu s dvěma poručníky.⁶⁴

⁶¹ Například Tomáš-Václav BÍLEK, *Dějiny konfiskací v českých dějinách po r. 1618*, Praha 1882, s. 60, 89, 495, 649, 651, 658, 849, 850, 888, 891, 920, 1195.

⁶² Marii Sidonii, která si vzala tyřského hraběte Julia Neidharda z Merspergu a Beffortu, Marii Františku provdanou za hraběte Leonarda Karla z Harrachu a Marii Magdalenu, která se provdala nejprve za hraběte Adama Pavla Slavatu, a po anulování tohoto manželství za polního maršála Michaela Adolfa Althana=Anna KUBÍKOVÁ, *Eggenberkové*, s. 11.

⁶³ *Zdědění hrabství Gradiška a území Aquilee (území v Itálii)*=Anna KUBÍKOVÁ, *Eggenberkové*, s. 12.

⁶⁴ Poručníky byli braniborský markrabě Kristián a Wolf ze Stubenberku.

Vlastní praktická správa panství podléhala vrchnímu hejtmanovi, který sídlil v českém Krumlov. Vrchního hejtmana, kterým byl Jan Dytrich (Dytrich) z Germersheimu, jmenoval roku 1642 ješt Jan Antonín. Úřad vrchního hejtmana zstal ve stejných rukou až do roku 1664.

Roku 1660 se bratři Jan Kristián a Jan Seyfried vydali v doprovodu čtyř sloufčích a hofmistra Arnolda Godinna na tříletou studijní cestu po Evropě. Zpět do Týrského Hradce se mladí Eggenberkové navrátili v červnu roku 1663. Roku 1664 se starší z bratrů Jan Kristián ujal správy veškerého majetku. Podle konceptu závěti Jana Antonína měl mít nástupnická práva na veškerá panství prvorozený syn, aby nedošlo k jejich rozdělení. Mladšímu bratřovi by připadla rovněž finanční podpora ve výši 10 000 zlatých a sestře Marii Alfbert 60 000 zlatých jako vdova. S tímto osudem se mladší bratr Jan Seyfried nesmířel a trval na rozdělení majetku na dva stejné díly. Po vyjednáváních za asistence vlivných šlechticů z císařova okolí bylo definitivně rozděleno a Jan Seyfried si mohl vybrat, jakou část přijme a jakou ponechá svému bratřovi. Po vyřešení sporu roku 1665 zstala panství v šlechtách spolu s panstvím Ehrenhausen a okolním hrabstvím Gradiškem staršímu Janu Kristiánovi. Sídlem Jana Kristiána se stal český Krumlov.

Jan Kristián kníže z Eggenberku se po rozdělení rodového majetku roku 1666 oženil s Marií Arnoštkou, dcerou knížete Jana Adolfa ze Schwarzenberku. Jejich manželství bylo harmonické, ale bezdětné. Jan Kristián zemřel roku 1710. Byl posledním příslušníkem rodu Eggenberků v šlechtách. Univerzální dědičkou veškerého majetku se stala jeho žena Marie Arnoška.⁶⁵ Po smrti Marie Arnošky roku 1719 připadl majetek jejímu synovci Adamovi Františkovi ze Schwarzenberku.⁶⁶ V drfění rodu Schwarzenberků zstaly Prachatice až do roku 1848.⁶⁷

⁶⁵ Dcera knížete Jana Adolfa ze Schwarzenberku (1649-1719).

⁶⁶ Více Jiřina ZÁLOHA, Eggenberské dědictví, s. 10-14.

⁶⁷ Více například Daniela VOKOLKOVÁ, Prachatice, s. 5=Ladislav PILÁT, Prachatice, s. 13.

3. Fungování m stské rady v Prachaticích

3.1. Prameny

Chod vrcholného samosprávného orgánu m sta upravovala m stská práva,⁶⁸ vrchností vydávané normy a instrukce⁶⁹ nebo dopl ky vzniklé ujednáním samotné rady.

Nejd leflit j-í povinnosti byly nov zvolenými leny m stské správy potvrzovány v p ísaze, kterou skládali p ed dosazením do ú adu (viz nífle).

Ke zji-t ní povinností a pravomocí m stské rady lze vyuffít zápisy z jednání v radních manuálech, které zaznamenávají innost m stské rady. Pouffité radní manuály, které m fleme za adit mezi m stské knihy, jsou ulofeny v SOKA Prachatice ve fondu AM Prachatice. Zápisy v nich jsou azeny chronologicky a zabývají se nejr zn j-ími oblastmi m stského fivota. Jednání len m stské rady probíhala na radnici p i shromáfd níh, jichfl se radní páni museli pravideln zú ast ovat.⁷⁰ K n kterým jednáním byli p izývání také obecní star-í a nejd leflit j-í záleflitosti se e-ily za p ítomnosti i dal-ích m – an z m stské obce.⁷¹ Dal-ím pramenem pro zji-t ní povinností radních jsou instrukce pro správu m sta, tedy normativní prameny, podle kterých se m li m – ané chovat. Texty instrukcí jsou ulofeny v SOKA Prachatice ve fondu AM Prachatice.⁷² Nejobsáhlej-í instrukce, ze které p edev-ím vychází následující text, byla sepsána roku 1645. Je psána esky jednou písá skou rukou. Skládá se celkem ze t iceti –esti lánk , které se zabývají nejr zn j-ími sférami m stského fivota. Instrukce se v-ak nedochovala v kompletní podob . První body pramene chybí, a tak je mofné pracovat pouze se lánky 7 afl 36, které jsou zapsány na deseti z obou stran popsaných listech.⁷³ Jednotlivé body instrukce reagují p edev-ím na ne-vary a ne estnosti, které se ve m stech d ly, a na problémy, se kterými se m – ané setkávali a snaflí se p edepsat postup p i jejich e-ení. Dále jsem vyuffila instrukci datovanou 12. srpna 1646. Ta se skládá ze –esti bod , které m ly p edev-ím zajistit hladký pr b h budoucí renovace. Body jsou psány

⁶⁸ Hermenegild JIRE EK (ed.), M. Brikcího z Licka Práva=JIRE EK, Josef (ed.), Práva.

⁶⁹ SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8.

⁷⁰ *šAby se po v-echny dni v kterýchfl se podle starobylého oby eje po ádku na rad sedá a to jmenovit ráno v osm hodin polovi ního orloje v-ichni neokazující jeden na druhého do rady scházeli*—SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 7v.

⁷¹ V pramenech ozna ováno slovy *š za p ítomnosti celé obce, p edních mufl z obce, celé obce a vdov, soused z obce apod.*—Srovnej nap íklad SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196=TAMTÉfi, inv. . 247, sign. II-197=TAMTÉfi, inv. . 248, sign. II-198.

⁷² SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2.

⁷³ TAMTÉfi, fol. 7r-16v.

nejprve český a následně německy. Pisatel textu není poznamenán. Text instrukce je zaznamenán na dvou z obou stran popsaných listech.⁷⁴

3.2. Pravomoci a povinnosti prachatické městské rady

Dvanácti členů městská rada kontrolovala a řídila veškerý hospodářský a společenský život ve městě. Radníci měli být ve svém pojetí následováníhodným vzorem pro ostatní obyvatele. Jako představitelé města byli povinni chovat se, obzvláště mezi sebou, slušně a reprezentativně, nevyvolávat skandální situace a vyvarovat se chování, které by vedlo k veřejnému pohoršení. Úkolem konšelů bylo dohlížet na účast na náboženských obřadech a procesích. Zvláště o Velikonocích měli ohlídat, aby se každý měšťan i s manželkou a dědi dostavil ke zpovědi a přijal svátost oltářní.⁷⁵

Radníci měli za veřejný pořádek a klid ve městě. Bezpečí v ulicích mělo zajistit nařízením, zakazujícím hospodským nalévat pivo a víno po druhé hodině ránní, kdy nastával noční klid. V době nočního klidu bylo zakázáno rušit na ulicích, vycházet ven se zbraní a bez svítel.⁷⁶ Mezi městská práva patřilo právo města na hradby, které město chránily před nechtěnými a nevítanými návštěvníky. Jejich důležitost se projevila zvláště v neklidných dobách. Jedinou možností, jak se dostat do města, bylo projít nebo projet městskými branami. Povinností konšela podle normy bylo dosadit do každé brány povolenou osobu, jejímž úkolem bylo vpuštění přichozícího do města. Před vstupem byl cizinec touto osobou tázán na množství otázek, které měly podhalit jeho povod a účel návštěvy.⁷⁷ Instrukce zmíňuje, že nevítaným městským živlem byli také povaleci, tuláci a jiné zahálivé osoby.

Lenové rady spravovali městský majetek a obecní finance, kterými podle potřeby disponovali.⁷⁸ Konšelé však nesměli uvést obec do dluhů, městský majetek pojišťovat nebo

⁷⁴ TAMTÉŽ, fol. 5r-6v.

⁷⁵ *š V pí in povinnosti a chrámu Pán , aby v-ichni do chrámu s eládkou a s dítkami chodili pod pokutou 30 krejcar* ť=SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196, fol. 38r.

⁷⁶ TAMTÉŽ, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 13v=Srovnej Zde ka HLEDÍKOVÁ ó Jan JANÁK ó Jan DOBETŤD jiny, s. 208.

⁷⁷ *š Aby na jednom každém tolikéřl i poslích kdofby k brán a potom do hospody p i-el neb p ijel, kdo jakého stavu neb povolání jest, odkad a z kterého m sta neb místa jde nebo jede, kdy se odtud na cestu vydal, koho p i sob a s sebou má, jak dlouho, a za jakými pí inami tam a v které hospod neb u kterého souseda se zdrřovati a kam zase odtud jeti neb jíti chce na v-echo se dostate n vyptatiō=* SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 13r.

⁷⁸ Srovnej například TAMTÉŽ, inv. . 249, sign. II-199, fol. 3r.

zastavovat bez v domí a schválení starších obecních a p edních osob z obce.⁷⁹ Jejich povinností bylo p ed ukon ením období své p sobnosti, ale také tvrtletn a na konci každého kalendá ního roku, p edloflit a obhájit p ed zástupci obce (za p ítomnosti rychtá e a p edních obecních starších) ve keré ú ty, jak p íjmy tak p edevím výdaje.⁸⁰ Vybírání daní bylo v kompetenci vrchnostenských ú edník . D chodní písa zastával v Prachaticích funkci nejvyššího vrchnostenského ú edníka.⁸¹

Právním radních bylo rozhodovat, kdo bude p ijat za m – ana. Cizinci, kte í si cht li zakoupit nemovitý majetek ve m st , se museli nejprve p ed radními prokázat výhostním listem.⁸² P esto bylo fládáno, aby novým m – an m nebyly kladeny zbyte né p ekáfky, které by znemofl ovaly jejich p íjetí.⁸³ Zvlá-t movití p íchozí znamenali pro m sto p ínos v hospodá ské prosperit . Usedlý m – an také p íspíval do obecních p íjm , díky emufl byl pro m sto finan ním p ínosem.

Povinností kon-el bylo dohlíftet na opravy a dláfd ní ulic, poni ených silnic a cest a postarat se o ochranu p ocestných sm ujících do m sta, které m li chránit p ed zlod ji a loupeflníky. Dohlífteli na udrfení po ádku a ístoty v ulicích m sta, na nám stích a v–ude p ed domy.⁸⁴ Zárove kontrolovali, zda je m sto náleflit p ípraveno na p ípadné pofláry. Ohe byl flivlem, kterého se obyvatelé m st velmi obávali, nebo dokázal b hem krátkého asu zni it celé m sto. Vzhledem k materiálu mnoha staveb a k astému uflívání otev eného ohn byly obavy z poflár a jejich ni ivých d sledk jist zcela opodstatn é. Obavy p im ly m stskou radu k sepsání bezpe nostních opat ení, doporu ujících rozmístit nejr zn j–í nástroje pot ebné k boji s ohn m jako fleb íky a háky na r zných místech v ulicích, aby k nim byl rychlý a snadný p ístup. Na radnici m ly být p ípraveny sekyry a palice, korbele, konve a jiné nádoby pot ebné k ha-ení vfdy v dobrém spraveném stavu, aby je v p ípad pot eby bylo moflno

⁷⁹ TAMTÉfi, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 16v=TAMTÉfi, sign. III-E-1, kart. 8, fol. 5r.

⁸⁰ TAMTÉfi, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 5r.

⁸¹ Anna KUBÍKOVÁ, Hejtmané, s. 45-50.

⁸² SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 5r.

⁸³ *š Co se pak ud lování m stského práva téfl p íjímání lidí do po ádku dotý e, v tom s lidmi podle slu-nosti tak zacházeti [...] aby mnozí k rozmnoflení obce, a k zvd lání obchodu rad ji se osazovali, neflli kdyby se do toho draze kupovati museli, velikosti autrat a náklad v od p edsevzetí svého odhrozeni a odvrácení byli*—TAMTÉfi, fol. 10r.

⁸⁴ TAMTÉfi, fol. 13v-14r, 15v.

ihned pouflít. Také ve studnách a ka-nách m ly být p ípraveny opravené, ned ravé nádoby k no-ení vody.⁸⁵

Povinností len kon-elského sboru bylo pe ovat o chudé a pot ebné a postarat se o vdovy a sirotky.⁸⁶ V jejich pravomoci byla také pé e o sirot í majetek a zaji-t ní poru nictví. V n kterých p ípadech se sami stávali poru níky poz stalých sirotk .⁸⁷ V asným sepsáním inventá e, jehofl kopie m la být uloflena na radnici, m li kon-elé zabránit p ípadnému rozkrádání poz stalosti.⁸⁸

V kompetenci m stské rady bylo také povolování emesel a následný dohled nad jejich inností. Radní dohlífleli na innost emeslník , obchodník a hospodských. Zaji-ovali dohled na trzích na dodrřování poctivých m r a vah.⁸⁹ Pokud zjistili -patné m ení nebo jiné nezákonné obohacování a okrádání zákazník , bylo jejich úkolem a pravomocí nepoctivého podvodníka podle práva potrestat.

Na radnici se po ádaly soudní procesy a vyná-ely se zde rozsudky nad spáchanými p estupky.⁹⁰ Za mírn j-í provin ní vym ovali radní finan ní pokuty nebo mimo ádnou robotu, za jiné trestali v zením. M stské samospráv p íslu-elo ud lovat pokuty pouze do vý-e n kolika desítek zlatých a tresty v zení ud lovat obvykle jen v délce n kolika dní. O vy-ích trestech musel rozhodnout p ímý zástupce vrchnosti, v p ípad Prachatic vrchní hejtman, který také soudil hrdelní zlo iny a e-il odvolání od m stských soud .⁹¹ Dva vybraní kon-elé dohlífleli na stav v znice. Zji-ovali, z jakých d vod a jak dlouho byly jednotlivé osoby ve v zení drřeny. Nejlépe kařdý pátek m li p ekontrolovat, zda n kdo není drřen protiprávn .

⁸⁵ TAMTÉfi, fol. 13v.

⁸⁶ TAMTÉfi, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203v.

⁸⁷ Nap íklad TAMTÉfi, fol. 357r.

⁸⁸ TAMTÉfi, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 11r-11v.

⁸⁹ *š Téfl na v-elijaké míry a váhy aby se kupci, kramá i, handlí i, -enký i, peka i, ezníci a summou v-ichni obchodníci kte ífl na váhu a míru i jinak zbořfí svá prodávají v tom v rn a spravedliv vedle sn movního sne-ení chovali. Piln a bedliv pozorovati, jednoho kařdého nenadále a kdykoliv v takových v ci p ehlídati a p i kom by koliv míra nebo váha nespravedlivá s mírou, váhou a loktem prařským se nesrovnávající, a neb ji na neup ímnost na oklamání lidské se na-la tomu kařdému takové míry a váhy, téfl i zbořfí v pokut pobrati, a jeho skute n ztrestati i jinak vedle vym ení práv m stských zpokutovati dáti majíõ=TAMTÉfi, fol. 12r.*

⁹⁰ TAMTÉfi, fol. 8r-8v.

⁹¹ Anna KUBÍKOVÁ, Hejtmané, s. 46.

4. Obnovy prachatické m stské rady

Obnovy kon-elských sborů představovaly v politicko-správní rovině mezníky, ohraničující působení konkrétních skupin – ať v ele jednotlivých m st.⁹² K obnově a obnově personálního složení m stské rady, tedy vrcholného samosprávného orgánu každého m sta, m lo docházet každoročně. Takto normu formulují práva Brikcího z Licka⁹³ i mladší m stská práva Pavla Kristiána z Koldína.⁹⁴ Norma a skutečnost se však v mnohých případech rozcházel a kon-elé v m stské radě sedli obvykle delší dobu nežli jeden rok. Nebylo výjimkou i několik leté působení vrcholného orgánu m stské správy bez jeho obnovení. Vyskytují se také případy, kdy k obnově došlo teprve po písemné žádosti stávající rady. Ti, kteří v radě zasedali a představovali –přičině m stské správy, tak sami řídili o své vystupování.⁹⁵

Ve mnou zvoleném období mezi léty 1622-1653 se dochovalo velmi malé množství renovací, neprokazující jejich skutečnou četnost. Podařilo se mi objevit písemnosti pouze k sedmi obnovám m stské rady, které jsou zaznamenány v radních manuálech m sta Prachatice.⁹⁶ Za třicet let se mi tedy podařilo nalézt pouze sedm zápisů o obnovách a z řadných záznamů rekonstruovat více či méně obsazení úřadu k dalším osmi rokem. Z důvodů chybějících pramenů, zejména radních manuálů k letům 1626-1630, dále k období mezi léty 1633-1639 a k roku 1651, však nemůžeme s jistotou tvrdit, kolik obnov za sledované období skutečně proběhlo a jaká byla jejich frekvence. Proto jsem se rozhodla sledované období rozšířit až do roku 1662. K letům 1653-1662 se zachovaly pravděpodobně všechny vykonané obnovy, o nichž jsou dochované zprávy především v písemnostech uložených v eskokrumlovské pobočce SOA v Třeboni.⁹⁷

V následujícím textu jsem se zaměřila na období mezi léty 1640-1662. Sledovala jsem zejména dobu mezi jednotlivými renovacemi, jména radních, kteří za sledované období

⁹² Tomáš-STERNECK, Obnovování, s. 107.

⁹³ *šKon-elé, kteří na radě sedí, nemají déle sedět, nežli jeden rok* = Hermenegild JIREŠEK (ed.), M. Brikcího z Licka Práva, s. 20.

⁹⁴ *šKon-elé na radě toliko rok sedět mají* = Josef JIREŠEK (ed.), Práva, s. 13.

⁹⁵ žádost o obnovu m stské rady v Prachaticích je z 2. poloviny 16. století nebo dopis řádající o obnovu rady z 30. listopadu roku 1625 = SOA Třeboň, pracoviště eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

⁹⁶ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198 = TAMTĚfi, inv. . 249, sign. II-199 = TAMTĚfi, inv. . 250, sign. II-200 = TAMTĚfi, inv. . 251, sign. II-201 = TAMTĚfi, inv. . 253, sign. II-203.

⁹⁷ SOA Třeboň, pracoviště eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

zastávali funkci purkmistra, a osoby, které se vystídaly na postu městského rychtáře. U každé obnovy uvádím počet konšelů a obecních starších, kteří zasedali poprvé v institucích městské správy, tedy ve vnější nebo vnitřní radě.

Své poznatky ze studia prachatické radní vrstvy jsem se pokusila srovnat s výsledky dalších studií k jiným městům v podobném období. Se situací v Prachaticích jsem srovnávala královská města Pelhřimov a české Budjovice, Staré Město pražské a český Krumlov v období komorní správy.⁹⁸

4.1. Dvanáct obnov mezi lety 1640-1662

První obnova, kterou jsem k výše uvedenému období našla, je obnova městské rady ze dne **27. července 1640**.⁹⁹ Při této renovaci bylo zvoleno a dosazeno dvanáct konšelů, rychtář a dvanáct obecních starších. Primátorem se stal **Jakub Klement** a městským rychtářem **Jan Milota**. Jakub Klement zastával jihu v předchozích letech úřad konšela a Jan Milota se v předcházejícím období objevoval jako obecní starší. Jména obnovených radních jsem srovnala se seznamy radních, které jsem rekonstruovala pro předchozí období. Ukázalo se, že v seznamu konšelů se objevilo jméno pouze jedné osoby, která dosud v žádném úřadu městské správy pravděpodobně nefigurovala. Ze seznamu obnovených obecních starších jsem se dosud nesešla s osmi z dvanácti uvedených jmen. Tento počet může být dán standardním postupem, při kterém byli velmi často noví představitelé obecní samosprávy při jímání nejprve na pozici obecních starších, která byla často odrazovým můstkem do konšelského úřadu. Druhou možností může být výpovědní hodnota pramenů. V předchozím období jsem nepracovala se záznamy z renovace, ale pouze se zápisy v radních manuálech zaznamenávajícími stídání konšelů v úřadu purkmistra. Z těchto pramenů se daleko lépe sestavoval pravděpodobný obraz seznamu konšelů, nežli seznam obecních starších.

Následující obnova proběhla po dvanácti měsících dne **15. listopadu 1641**.¹⁰⁰ Při ní bylo dosazeno opět dvanáct konšelů, městský rychtář a dvanáct obecních starších, z nichž jeden byl členem radní vrstvy poprvé. Ve funkci primátora se objevuje **Jiří Pelhřimovský**¹⁰¹ a jako rychtář je uveden **Lukáš Tajcz**.¹⁰²

⁹⁸ Karel KRATOCHVÍL, Pelhřimovský primas, s. 221-254=Tomáš STERNECK, Obnovování, s. 104-150=Věra SMOLOVÁ, Rada, s. 5-37=Sylva WIMMEROVÁ, Správa.

⁹⁹ SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

¹⁰⁰ TAMTĚŽ, fol. 361v.

¹⁰¹ Uváděn také jako Georgius Pelhřimovský, Jiří Viktorín Pelhřimovský nebo Jiří Viktorín Pelhřimovský z Grejfenfelzu.

Datum další obnovy je téměř shodné s datem obnovy z roku 1640. Renovace probíhala dne **28. srpence 1643** po dvacetimsítním trvání předchozí rady.¹⁰³ V obnovené radě zasedlo dvanáct konšelů, jeden rychtář a dvanáct obecních starších. Tyto osoby z obecních starších zasedaly poprvé. Primátorem se stal jímž zmíněný **Jakub Klement**. Jako městský rychtář byl dosazen **Jan Fenczl**, který působil v roce 1640 působil jako jeden z obecních starších.

Následující obnova s datem **12. září 1644** se uskutečnila po uplynutí třinácti měsíců.¹⁰⁴ Při této obnově vstoupilo do rady dvanáct konšelů, rychtář, ale pouze jedenáct obecních starších. Z jedenácti obecních starších se dva objevují poprvé. Primátorem se stal jímž podruhé **Jiří Pelhřimovský** a rychtářem opět **Jan Fenczl**.

Další renovace rady, kterou se mi podařilo v pramenech nalézt, probíhala až **20. září 1646**.¹⁰⁵ Znamená to, že k obnovení zástupců vrcholného samosprávného orgánu došlo po dvaceti letech v městských, tedy po dvojnásobně delší době než jakou uřadová výše zmíněná městská práva. Z dvanácti obnovených konšelů se jeden objevuje v radě poprvé. Z dvanácti obecních starších se v městské správě poprvé objevují dva. Primátorem se stal **Matěj Ubermeier**, který působil jako konšel ve všech předchozích popsáních radách. Rychtářem¹⁰⁶ byl schválen bývalý obecní starší **Vavřinec Magrle**.¹⁰⁷

Příští obnova městské rady byla uskutečněna **8. března 1649**.¹⁰⁸ Bylo při ní dosazeno opět dvanáct konšelů, rychtář a dvanáct obecních starších. Nově se v radním kruhu objevily tyto osoby z konšelů a osm osob z obecních starších. Primátorem se stal stejně jako předchozí renovaci **Matěj Ubermeier** a městským rychtářem **Jan Majer**,¹⁰⁹ který zastával v předchozích letech funkci obecního staršího. Z pramenů, které se mi podařilo objevit v eskokrumlovské pobočce SOA v Třeboni, vyplývá fakt, že mezi jednotlivými renovacemi neprobíhala žádná jiná obnova, kterou by prameny nezaznamenaly.¹¹⁰ V tomto případě tedy došlo již ke značnému prodloužení funkčního období městské rady. Radní tentokrát v radě seděli dokonce téměř třicet měsíců. V tomto opravdu neobvykle dlouhém období probíhala i

¹⁰² Objevuje se také podoba jména ve formě Lukáš-Taicz nebo Lukáš-Taic.

¹⁰³ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 249, sign. II-199, fol. 256v.

¹⁰⁴ TAMTÉŽ, inv. . 250, sign. II-200.

¹⁰⁵ TAMTÉŽ, inv. . 251, sign. II-201.

¹⁰⁶ Označený jako rychtář lofňí.

¹⁰⁷ Psán také jako Laurent Magkrle, Lorenc Magrle.

¹⁰⁸ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 253, sign. II-203.

¹⁰⁹ Psáno také jako Jan nebo Hans Mayer.

¹¹⁰ SOA Třeboň, pracovníteský Krumlov, Velkostatek teský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

n kolik dílích obm n radního sboru. Mezi léty 1648-1649 p sobil jako m stský rychtá Pavel P íkopský, av-ak p i obnov z roku 1646 byl jako rychtá uveden Vav inec Magrle. Dále nap íklad Mikolá-Waimon v lednu roku 1649 p sobil ve funkci purkmistra, p estofe p i obnov roku 1646 byl dosazen na pozici jednoho z jedenácti obecních star-ích. Podobn p sobil v roli purkmistra také David Hyr-a T^hebestián Kuchta.¹¹¹

K dal-í obm n len rady do-lo **18. listopadu 1651**.¹¹² Bylo vybráno a dosazeno dvanáct kon-el , rychtá a dvanáct obecních star-ích. V roli kon-ela se objevil jeden a na pozici obecního star-ího dva zcela noví lenové m stské elity. Primasem se stal **Mikulá-Waimon**,¹¹³ v p edchozích renovacích obsazující pozice obecních star-ích a následn kon-el . M stským rychtá em byl zvolen **Petr Bí-ka**.¹¹⁴ Renovace prob hla po uplynutí více neft iceti dvou m síc od p edchozí, tedy op t po velmi dlouhém mezidobí. Tentokrát se mi v-ak nepoda ilo objevit fládný pramen, který by délku trvání p edchozí rady potvrdil. Není tedy zcela vylou ené, fle v tomto dlouhém mezidobí nedo-lo je-t k n jaké prom n p edstavitel m stské správy. fládná taková vým na se mi v-ak nepoda ila v pramenech zachytit.

Po uplynutí dvaceti jednoho m síce byla **30. srpna 1653** uskute n na renovace m stské rady, p i které bylo dosazeno dvanáct kon-el , rychtá a dvanáct obecních star-ích, v jejichfl seznamu se objevují dv nová jména.¹¹⁵ Primasem se stal stejn jako p i p edchozí obnov **Mikulá-Waimon**. Na místo rychtá e byl dosazen **Mat j T^hipaunský**,¹¹⁶ který p sobil v radách obnovených roku 1649 a roku 1651 jako kon-el. Také v dal-ích obnovách byl jmenován pouze kon-elem a m stským rychtá em se ve sledovaném období jifl nestal.

Dal-í vým na vrcholného orgánu m stské samosprávy se uskute nila po necelých -estnácti m sících trvání **12. prosince 1654**.¹¹⁷ Bylo dosazeno dvanáct kon-el , z nichfl jeden se v m stské rad objevil v bec poprvé. Primasem byl zvolen **Jan Wei enregner**.¹¹⁸ Neft se

¹¹¹ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 253, sign. II-203.

¹¹² SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹¹³ Jméno se objevuje také ve tvaru Mikolá-Wajmon, Wainnman.

¹¹⁴ Psáno Bieska, Biezska, Biezka, Bieshka, Biesska.

¹¹⁵ SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.= srovnej: SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, kart. 8, fol. 7r.

¹¹⁶ Jméno se objevuje také ve tvaru Matyá-Schipaunský.

¹¹⁷ SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹¹⁸ Jméno se vyskytuje také v podob Jan, Ji í nebo Jan Ji í. P íjmení mívá tvar Waj enregknar, Wai nergner, Wai niegner n kdy také s p ídomkem z Wei nfeltu nebo z Wai nfeldu.

stal primátorem, p sobil Wei enregner nejprve n kolikrát ve funkci obecního star-ího a posléze je-t mnohokrát na míst kon-ela. Do role m stského rychtá e byl schválen **Jan Khrieger**. Do funkce se dostal jifl po jednoletém p sobení v ú adu obecních star-ích. Z dvanácti obnovených obecních star-ích zasedali poprvé na radnici dva.

Dal-í obnova prob hla tém p esn podle m stských práv po dvanáctim sí ním zasedání staré rady dne **15. prosince 1655**.¹¹⁹ V nové rad zasedalo dvanáct kon-el , rychtá a dvanáct obecních star-ích. Pozice primátora z stala v rukou **Jana Wei enregnera**. Rychtá em se stal **Mikulá- Procházka**,¹²⁰ který v p edchozím období p sobil ve vnit ní rad jako jeden z kon-el . Do vnit ní rady p ibyly dv nové osoby a do vn j-í rady byli zvoleni t i lenové, kte í dosud v fládné p edchozí rad nezasedali.

Datem dal-í vým ny radní vrstvy se stal **3. kv ten 1657**.¹²¹ Rada byla tentokrát vyst ídána po necelých sedmnácti m sících. V obnovené rad zasedlo dvanáct kon-el . Na míst primátora se nadále udrfl **Jan Wei enregner**. Do funkce m stského rychtá e byl vybrán **Josef Pelikán**, který zasedal poprvé v p edchozí rad jako obecní star-í. Na seznamu obecních star-ích je zapsáno dvanáct jmen, z nichfl dv se dosud v fládné p edchozí renovaci neobjevila.

Po uplynutí t inácti m síc se **31. kv ten 1658** uskute nila dal-í renovace.¹²² V obvyklém po tu dvanácti kon-el byl zapsán jeden zcela nový len m stské rady. Na místo primátora se po n kolikaleté p estávce vrátil **Mat j Uberme er**, který v mezidobí zastával pozice druhého nebo t etího kon-ela. Role m stského rychtá e z stala **Josefu Pelikánovi**. V dvanácti lenném sboru obnovených obecních star-ích se objevili t í noví lenové.

Následující obnova prob hla **13. ervna 1659**.¹²³ Doba, která uplynula mezi jednotlivými renovacemi, byla dvanáct a p l m síce. Primasem v nové rad z stal **Mat j Uberme er** a rychtá em se stal **Matyá- Grundtnágl**. Grundtnágl zastával od roku 1655 v prachatické m stské rad místo kon-ela. Z dvanácti dosazených obecních star-ích poprvé vystupují dv osoby.

¹¹⁹ SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹²⁰ asto uvád n také jako Mikulá-Procházka.

¹²¹ SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹²² SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, kart. 8, fol. 8r=srovnej SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹²³ SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, kart. 8, fol. 11r.

Trvalo opět necelých třináct měsíců, než došlo k dalšímu obnovování vrcholného orgánu prachatické městské samosprávy. Renovace rady proběhla dne **7. července 1660**.¹²⁴ V radě zasedlo dvanáct konšelů. Prvním z konšelů se stal **Petr Bíka**, zmínovaný již při obnově v roce 1651 jako městský rychtář. V roli rychtáře se představil **Jiří Tšech**,¹²⁵ který byl pravidelným členem městské rady od roku 1653. Opět se objevují zcela noví členové obecní samosprávy. Jedná se o dva z dvanácti obecních starších.

Další obnova rady byla vykonána po třinácti a půl měsíci **20. srpna 1661**.¹²⁶ Konšel v radě zasedl obvyklý počet. Do primátorského křesla se po třileté pomlce navrátil **Jan Wei enregner**. Rychtářem se stal **Josef Pelikán**, již zmínovaný při předchozích renovacích.¹²⁷ V radních kruzích se objevují dvě nové osoby, a to jako součást dvanácti obecních starších.

Poslední obnova spadající do sledovaného období proběhla **26. října 1662**.¹²⁸ Od předchozí obnovy uplynulo třináct měsíců. Prvním muftem z dvanáctičlenného konšelského sboru se stal již popáté **Jan Wei enregner**. Městským rychtářem byl zvolen **eho Weinmann**.¹²⁹ Členem městských rad byl již od roku 1657 nejprve jako obecní starší. Při obnově roku 1660 již eho Weinmann figuroval mezi konšely. V seznamu zvolených konšelů ani nových obecních starších se tentokrát neobjevuje žádné jméno nového člena.

4.2. Délka fungování městských rad

Za dobu dvaceti dvou sledovaných let se v Prachaticích uskutečnilo třináct obnov městské rady, při kterých byli vždy součástí obmáhování obecní starší a městský rychtář. Nejedl o prodleva mezi jednotlivými obnovami proběhla mezi lety 1649-1651 a trvala třicet dva měsíců. Naopak nejkratší období mezi dvěma renovacemi lze zaznamenat mezi lety 1654-1655. Tehdy byla stará rada vystídána přesně po dvanácti měsících a třech dnech. Průměrná doba fungování městské samosprávy se ve sledovaném období pohybovala mezi sedmnácti a osmnácti měsíci.

¹²⁴ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹²⁵ Uváděn také jak Gregor Böhm, Jiří Tšech, Czoch,

¹²⁶ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹²⁷ Konkrétně při renovaci roku 1657 a roku 1658.

¹²⁸ SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, kart. 8, fol. 13r.

¹²⁹ Zvláště v německy psaných textech nazýván Georg Weinmann.

K výraznému zkrácení funkčního období rady došlo po roce 1653. Doba p sobení nep ekro ıla sedmnáct m síc , pr m rn se v-ak pohybovala mezi t inácti afl trnácti m síci, cofl se jífl p ıblıfluje ur enému jednoró nímu období.

Na rozdíl od Prachatic bylo m sto eské Bud jovice po roce 1622 m stem královským. P esto v n m zejména díky získaným privilegiím panoval odli-ný řád neřl v jiných královských m stech, kde byla m stská rada obnovována obvykle kařldoro n . V eských Bud jovicích se v období mezi lety 1618-1649 uskute nilo sedmnáct obnov m stské rady. Nejděl-ı prodleva mezi jednotlivými renovacemi zabrala dokonce celé p tiletı.¹³⁰ Pr m rn tedy byla m stská rada v Prachaticích obnovována o n co málo ast jí. Pokud bychom ale srovnávaly pouze období t icetileté války, byly by prachatické obnovy ve srovnání s obnovami eskobud jovicími mén etné. K zlep-enı situace a ke zkracování doby trvání do-lo v Prachaticích v pozd j-ım povále ném období, z ejm v souvislosti s uklıdn nım a ustálenım pom r .

Je-t ıd eji se dosazování nových m stských rad konalo na Starém M st prařfském. Studie V ry Smolové uvádı, řle na Starém M st prařfském se konalo v období mezi lety 1650-1715 pouze sedmnáct obnov, které byly po řádány v intervalu jednoho afl p ti let. Autorka také tvrdı, řle k obnovování rad na Starém M st docházelo afl tehdy, kdyřl v rad p sobenım r zných okolností (odchod, úmrtı) do-lo ke snıřlení po tu kon-el o dva afl ty i.¹³¹ V komornım m st eském Krumlov bylo za dobu mezi lety 1600-1620 provedeno trnáct obnov vrcholné instituce m stské samosprávy.¹³² Situace v eském Krumlov se velmi podobá stavu v Prachaticích. Nejděl-ı prodleva mezi jednotlivými obnovami byla v eském Krumlov dvacet dev t m síc .

4.3. Termıny obnov

Pro obnovování m stských rad v Prachaticích nebyl stanoven nebo dodřřfován řládny konkrétnı termın. Jak je patřné z vı-e psanéřo textu, v n kterých p řıpadech obnovy neprobıřhaly ani kařldý kalendá ní rok. Pokud se p esto pokusıme sledovat m síce, ve kterých obnovy probıřhaly, zjistıme, řle nej ast jí, tedy celkem t ıkrát, se za sledované období renovace uskute nila v ervenci. Dvakřat se uskute nily obnovy v m sících kv tnu, srpnu,

¹³⁰ Podrobn ĳı tabulka ve studii Tomá-STERNECK, Obnovování, s. 110-111.

¹³¹ Více V ra SMOLOVÁ, Rada, s. 9-13.

¹³² Více Sylva WIMMEROVÁ, Správa.

září, listopadu a prosinci. Pouze jedna obnova se konala v březnu, červnu a říjnu. V měsících lednu, únoru a dubnu neprobíhala žádná renovace městské rady.

Výsledky jsou velmi shodné a nevypovídají tedy o výběru konkrétních měsíců vhodných pro pořádání renovací městských rad. Navíc se vůbec neshodují s měsíci, které byly pro renovace vybírány v jiných městech. Renovace v ostatních městech mohly probíhat i v měsících, ve kterých se nekonala žádná obnova v Prachaticích.

4.4. Poetelen prachatické městské samosprávy

Při renovaci městských rad v Prachaticích bylo ve sledovaném období na místa radních, tedy do takzvané vnitřní nebo také velké rady, dosazováno vždy dvanáct mužů. Konale se po zhruba čtyřtýdenním období stávali ve funkci purkmistra, který městské radě předsedal. V případě nemoci, nepřítomnosti nebo dokonce smrti konala, který měl zastávat funkci purkmistra, byl na jeho místo určen zástupce, většinou jiný člen stávající rady. Takový zástupce bývá v pramenech označován jako purkmistr šdofládaný.¹³³ První z konalů, který se po obnově rady stal purkmistrem, býval nazýván primasem či primátorem a zaujímal mezi radními výjimečné postavení.

Také do sboru prachatických obecních starších bylo obvykle vybráno dvanáct osob, ač na výjimečné období mezi léty 1644-1646, kdy v takzvané vnitřní nebo také menší radě zasedlo pouze jedenáct obecních starších.

Dvanácti členů konalů sbor byl dosazován ve srovnatelném období také v českých Budjovicích.¹³⁴ V královském městě Pelhřimově byla každý rok obnovována dvanácti členů městská rada, obecních starších však bylo dosazováno pouhých šest.¹³⁵ Do rady Starého Města pražského a Kutné Hory mělo být voleno osmkrát konalů.¹³⁶ V českém Krumlově bylo, stejně jako v Prachaticích, dosazováno dvanáct konalů a dvanáct obecních starších.¹³⁷

Ve vrchnostenském městě Prachaticích byl při renovacích mezi lety 1640-1662 konalů volen a vrchnostenským úředníkem dosazován vždy jeden městský rychtář. Rychtářem se

¹³³ Například SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196, fol. 54r.

¹³⁴ Více Tomáš STERNECK, *Obnovování*, s. 104-150.

¹³⁵ Více Karel KRATOCHVÍL, *Pelhřimovský primas*, přehled s. 230-231.

¹³⁶ Více například Věra SMOLOVÁ, *Rada*, s. 5-37=Marie KAPAVÍKOVÁ, *Kutnohorské radní knihy z let 1462-1527 a městská správa v tomto období*, *Sborník archivních prací* 23, 1973, s. 106-155.

¹³⁷ Více Sylva WIMMEROVÁ, *Správa, zvláště* s. 22-66=TATÁŘI, *Postavení a správa městského Krumlova na počátku 17. století*, in: GAFFI, Martin (ed.), *Český Krumlov. Od rezidenčního města k památce světového kulturního dědictví*, české Budjovice 2010 (= *Collectiones* 3), s. 713-740.

v Prachaticích stával vždy takový m – an, který jil v p edchozím období p sobil jako len vnit ní nebo vn j–í rady.

Rozdílný stav lze sledovat v královském m st Pelh imov , kde byl skrze podkomo ího dosazován královský (císa ský) rychtá a m stská rada si volila je–t rychtá e m stského.¹³⁸ Ve vrchnostenském m st eském Krumlov nebyl rychtá , na rozdíl od jiných m st, pod ízen m stské rad , ale p ímo vrchnosti. V 17. století byli v eském Krumlov dosazování rychtá i dva, m stský a latránský, p í emfl latránský rychtá byl v–ak pouze zástupcem rychtá e m stského.¹³⁹

4.5. Vým na sboru kon–el a obecních star–ích

Mezi lety 1640-1662 prob hlo v Prachaticích –estnáct obnov m stské rady. Pokud by p í každé renovaci bylo dosazeno vždy dvanáct nových kon–el a dvanáct nových obecních star–ích, muselo by se za toto období v ú adu vyst ídat 384 osob. Skute ný po et osob p sobících v m stských samosprávných orgánech byl v–ak mnohem níf–í. Ve zmi ovaném období se v institucích m stské samosprávy drfelo pouhých 72 mufl . Zam íme-li se stejným zp sobem pouze na vnit ní radu, zjistíme, fle b hem –estnácti obnov mohlo ú ad zastávat afl 192 kon–el . Reáln se v–ak ve funkci radních pán vyst ídalo pouhých 39 osob. Zbylých 33 ze zmi ovaných 72 mufl se za e ené období uplatnilo pouze v roli obecního star–ího. Zvyklost m nit vždy pouze ást rady m la zaru ít kontinuitu ve správ m sta.¹⁴⁰

4.6. Možnosti získání ú adu a postavení len uvnit m stské rady

P í prvním p sobení v institucích m stské samosprávy se noví lenové nej ast ji objevují na pozici obecních star–ích. Po del–ím í krat–ím období stráveném v tomto ú ad mohli být zvoleni do funkce kon–ela nebo dokonce primátora. Sbor obecních star–ích tedy asto slouflil jako instituce, ze které se rekrutovali jil schopní radní s praxí v ú adu.

Ne v–ichni kon–elé v–ak p sobili nejprve ve vn j–í rad . Objevují se i osoby, které nastoupily svou kariéru rovnou jako sou ást rady vnit ní.

Za dobu dvaceti dvou let bylo do v–ech t ech ú ad prachatické m stské správy p ijato 54 nových len . Z tohoto po tu se 44 osob stalo nejprve obecním star–ím. P estofle si osoby ve sboru kon–el í obecních star–ích m ly být mezi sebou rovny, praxe ukazuje, fle noví obecní

¹³⁸ Více Karel KRATOCHVÍL, Pelh imovský primas, zejména s. 230-232.

¹³⁹ Více Sylva WIMMEROVÁ, Správa, zvlá–t s. 23, 66-71.

¹⁴⁰ Srovnej Zde ka HLEDÍKOVÁ ó Jan JANÁK ó Jan DOBET™D jiny, p edev–ím s. 208.

starší byli v t-ínou zapisování na posledních pozicích, které byly pravd podobn vnímány jako mén významné. Své p ední místo ve sboru obecních star-ích a p ípadn následný p echod do rady vnit ní si museli v t-ínou zasloužit dlouholetým p sobením v m stské samospráv . Zbylých deset mufl nastoupilo svou politickou kariéru rovnou ve funkci radních pán . Osoby zapsané na prvních místech bývají i v pramenech odli-ovány a ozna ování jako *š p ední kon-eléō* nebo *š p ední obecní star-íō*.

K aktivní ú asti na politickém flivot m sta nebo dokonce rovnou k významným p edním pozicím mohly dopomoci, krom vlastních schopností, nejr zn j-í spole enské a p íbuzenské vztahy. Sociologie rozli-uje dva základní druhy vztah , formální a neformální.¹⁴¹ N které vazby jedinec nemohl ovlivnit, a to takové, do kterých se jifl narodil (pokrevní p íbuzenství, teritoriální vztahy apod.). Jiné získával, nebo si je budoval v pr b hu flivota (nepokrevní p íbuzenství, p átelství, lenství apod.). Hybnou silou pro vstup mezi radní vrstvy a oporou p í budování politické kariéry se stávaly zejména vztahy pokrevního a nepokrevního p íbuzenství. Vliv p íbuzenských vztah je na první pohled patrný, a to p edev-ím vyskytují-li se ve sledovaném období v institucích m stské samosprávy jedinci se stejným p íjmením.¹⁴² Výhodou byly také dobré, ne jen rodinné, kontakty, zejména na jifl p sobící leny m stské elity. Napomoci mohlo významné postavení ve m st , ale také p ímluvy vlivných osobností.

P ímluvy v-ak byly pot ebné nejen pokud se n jaký m – an cht l prosadit v m stské samospráv , ale také v opa ném p ípad , kdy zájem o ú ast na správ m sta nem l. Jako p íklad takového m – ana m fleme uvést Matyá-e Rumpála, který byl roku 1624 vybrán na místo p edního kon-ela. Tento mufl byl v-ak p íli- zaneprázdn n vlastními úkoly, pravd podobn pro Prachatice typickým obchodem se solí, a net -il se dobrému zdraví. Z t chto p í in odmítal p íjmout povinnosti lena vrcholného m stského orgánu, které by

¹⁴¹ Více o sociálních vztazích nap íklad Lenka BU^TÍKOVÁ, Analýza sociálních sítí, Sociologický asopis 35, 1999, s. 193-206.

¹⁴² V Prachaticích se objevuje jedenáctkrát p íjmení s více zástupci a to celkem u dvaceti p tí osob. Jedná se o mufl e s p íjmením Budek (Karel a Jan), Dimento (Linhart a Mikulá-), Fábera (Jind ich a Matyá-), Gregor (Old ich a Ond ej), Hofenprát (Ji í a Michal), Pelh imovský (Ji í a Melichar), Saudek (Ambrofl a Melichar), ^Tvorcaur (Zikmund a Jan), Weinmann (Tomá-, Mikulá- a eho), Waj enregner (Zikmund, Jan a Jakub) a Zigkl (Josef, Vít a Mat j). Pouze mufl i se shodným p íjmením Waj enregner a Zigkl p sobili v rad po n jakou dobu sou asn . Ostatní nastoupili na radní místa afl po odchodu jejich p edch dc z ú adu.

nezvládal plnit povinnosti.¹⁴³ Matyáš–Rumpál byl zetem hejtmana eskokrumlovského panství a významného prachatického měšťana Zikmunda Turnovského z Turnova.¹⁴⁴ S atkem se Zikmundovou dcerou Dorotou roku 1618 v podstatě založil významný Rumpálsko-Turnovský rod. Matyáš–sám v prachatické městské správě pravděpodobně neposobil, avšak jeho otec Theobestián Rumpál stejně jako jeho bratři Tobiáš–a jeho i další muflantí příslušníci rodiny Rumpálů členy samosprávných městských orgánů v Prachaticích byli.¹⁴⁵

Nejdříve jím zkonělen byl primas, který zaujímal mezi radními výjimečné postavení. V této funkci se v Prachaticích mezi lety 1640-1662 vystřídal pouze šest osob. Primátor byl při volbě zapsán na prvním místě a posobil jako první v roli purkmistra. Purkmistr předsedal městské radě a radní se v této funkci střídali v pořadí, ve kterém byli zapsáni při renovaci, v době po uplynutí příslušného týdne.¹⁴⁶ Někdy se však, namísto následujícího konělena, stal z nejrozličnějších důvodů (nemoc, nepřítomnost, smrt apod.) předsedajícím purkmistrem jiný mufl, nazývaný obvykle jako dohládaný nebo porušený purkmistr. V pramenech se objevuje také dohládaný primas nebo rychtář.¹⁴⁷

4.7. Konkrétní příklady členů prachatické městské samosprávy

V činnost radních se na správě města podílela řada let. U mnohých konělenů účast v městských institucích ať smrtí. Jména některých muflů se objevují ve všech sledovaných obnovách. Byli tedy do městských institucí za sledované období dosazeni celkem třináctkrát. Příkladem takového mufla byl prachatický měšťan **David Hyrš**. U Hyrše lze sledovat postup z nejnižších pozic obecního staršího ať na přední místa radních pánů. Je zajímavé, že dlouholetý člen městské správy David Hyrš nikdy neposobil na místě městského rychtáře ani nezastával za

¹⁴³ Dopis s datem 27. září 1624 adresovaný správci eskokrumlovského knížectví Ondřeji Segrejovi, ve kterém se Zikmund Turnovský přimlouvá za svého zetě Matyáše Rumpála. Přidává, aby Matyáš–Rumpál nemusel přijmout přední místo v radě, na které byl navržen. Jméno Matyáše Rumpála se skutečně v pramenech, které by potvrzovaly jeho účast v městské radě, nevyskytuje. Objevuje se však jméno Tobiáše Rumpála, které naznačuje jistý stupeň příbuzenství=SOA Těbo, pracoviště eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁴⁴ O něm nůle v kapitole Vrchnostentí úředníci obnovující městskou radu v Prachaticích mezi léty 1640-1662.

¹⁴⁵ Petra TOMEKOVÁ, Solní obchod v pamětech prachatických měšťanů, eské Budějovice 2007 (= Diplomová práce na Filozofické fakultě Jihoeské univerzity v eských Budějovicích), s. 28-29.

¹⁴⁶ Střídání purkmistrů lze sledovat podle zápisů v radních manuálech.

¹⁴⁷ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196, fol. 54r.

celé sledované období prestižní funkci primátora. Poprvé byl do úřadu městské samosprávy dosazen pravděpodobně při obnově roku 1640.¹⁴⁸ Stal se obecním starostou a při svém prvním vstupu zastával předposlední, málo významnou jedenáctou pozici.¹⁴⁹ Při následující obnově roku 1641 se stal opět obecním starostou.¹⁵⁰ Tentokrát byl zapsán na desátém z dvanácti míst. Další obnova proběhla roku 1643¹⁵¹ a znovu zvolený obecní starosta David Hyrse se posunul z desátého na sedmé místo mezi dvanácti členy instituce. Další rok byl při renovaci poznamenán jako šestý obecní starosta.¹⁵² Při následné výměně radní vrstvy roku 1646 postoupil opět o krátký výš a ocitl se v postavení pátého člena vnitřní rady.¹⁵³ Teprve při obnově konané roku 1649 se David Hyrse poprvé stal součástí vnitřní rady, kde zastával pozici sedmého koněla.¹⁵⁴ Mezi radní pány se dostal i roku 1651, tentokrát však až jako osmý zapsaný člen.¹⁵⁵ Následující rok opět posunul své postavení v radě a vrátil se na místo sedmého z dvanácti koněla.¹⁵⁶ Při renovaci rady roku 1654 vylepšil svou pozici v radě a byl zapsán jako pátý člen vnitřní rady.¹⁵⁷ Pířtí rok dosáhl čtvrtého pořadí mezi představiteli městské samosprávy a tuto pozici si udržel po následující tři obnovy.¹⁵⁸ Při renovaci městské rady roku 1660 postoupil dokonce na místo třetího nejvýznamnějšího koněla.¹⁵⁹ V posledních dvou sledovaných letech 1661 a 1662 sestoupil na stále velmi významné čtvrté místo mezi radními pány.¹⁶⁰

Dalším příkladem osoby aktivně se podílející na správě města po celých sledovaných 22 let byl **Jan Jiří Wei enregner**. Při prvních dvou sledovaných obnovách se objevil na předních místech obecních starostů, kde působil již v předcházejícím období. Od obnovy roku

¹⁴⁸ Prameny, které jsem sledovala k předchozímu období, nepotvrzují účast Davida Hyrse na správě města před rokem 1640.

¹⁴⁹ SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

¹⁵⁰ TAMTĚFI, fol. 361v.

¹⁵¹ TAMTĚFI, inv. . 249, sign. II-199, fol. 256v.

¹⁵² TAMTĚFI, inv. . 250, sign. II-200.

¹⁵³ TAMTĚFI, inv. . 251, sign. II-201.

¹⁵⁴ TAMTĚFI, inv. . 253, sign. II-203.

¹⁵⁵ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁵⁶ SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, fol. 7r.

¹⁵⁷ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁵⁸ TAMTĚFI=SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, fol. 11r.

¹⁵⁹ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁶⁰ TAMTĚFI=SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III E 1, fol. 13r.

1643 až do konce sledovaného období působil jako člen vnitřní rady. Poprvé se do vnitřní rady dostal jako dvanáctý konšel. Při dvou následujících obnovách byl zapsán na místě desátém a během dalších třech renovací mezi lety 1649-1653 se objevuje mezi prvními posádkovými konšely. V následujících třech výměnách radních byl dosazen dokonce jako primas. Mezi lety 1658-1660 se držel na pozici druhého radního a v posledních dvou sledovaných letech se vrátil do role předního konšela.

Ne všichni konšelé museli projít dlouholetým kariérním postupem, někteří získali zasloužené přední místo v radě. Například Jan Holazský zasedal poprvé v radě roku 1655 a byl zapsán rovnou na šestém konšelském místě. Následující tři renovace působil ve vnitřní radě na páté pozici a poté postoupil na čtvrté místo. Při posledních dvou sledovaných renovacích se v městské samosprávě neobjevil.

Kariérní postup všech členů pražské městské samosprávy je zobrazen v příloze 4.

5. Volby a rituál renovace

5.1. Volba nových členů městské samosprávy

Samotnému dosazení nových radních, rychtářů a obecních starších předcházela jejich volba jako nových zástupců obecní samosprávy. Podobně jako v jiných městech byla nová rada v Prachaticích navrhována odstupujícími koněly.¹⁶¹ Město na byla obvykle jen část koněelů. Zvyklost města zaručit kontinuitu a řádný chod správy města.¹⁶²

Pro renovaci městské rady v Prachaticích se dochovaly různé typy volebních listů. Například pro rok 1598, tedy pro období předcházející mnou sledovanému časovému úseku, se v eskokrumlovské pobočce SOA v Těboňi nachází volební list, na jehož levé straně je seznam odstupujících radních a u každého z nich jsou na pravé straně dopsána jména dvou nově volených mužů.¹⁶³ Vrchnostenský úředník, který radu schvaloval a dosazoval, měl tedy na výběr ke každému místu ze dvou navržených osob. Seznam vybraných radních s povolením k obnově poslal odstupující městské radě.

Pro sledované období se dochovala vota předávaná odstupujícími koněly zástupci města vrchnosti pouze pro poslední ze sledovaných obnov. Jsou datována 26. října 1662, tedy ke stejnému dni, kdy proběhlo dosazení nového konělského sboru, obecních starších a městského rychtáře. V eskokrumlovské pobočce SOA v Těboňi se nachází návrhy nových členů městské samosprávy od primátora a sedmi koněelů. Každý ze sedmi koněelů odstupující rady odevzdal lístek, ve kterém volil vždy jednu osobu na místo rychtáře, jednu osobu na pozici primátora, jednoho muže do funkce předního obecního staršího a jednu až dvě osoby na své místo, tedy do úřadu koněla. Jan Jiří Weingartner, který zastával v odstupující radě místo primátora, odevzdal obsáhlejší list, ve kterém navrhoval dva muže do funkce prvního koněla, jedenáct členů vnitřní rady, dvě osoby na pozici rychtáře a jedenáct obecních starších, mezi nimiž první je označen jako přední obecní starší.

Můžeme předpokládat, že vota dochovaná k renovaci roku 1662 jsou kompletní a volby nových členů se aktivně zúčastnilo pouze osm z dvanácti radních. Podobně bylo vybíráno šest osob, takzvaných volenců, kteří byli povoleni výběrem nové rady v eských Budjovicích v období třicetileté války.¹⁶⁴

¹⁶¹ Srovnej například Sylva WIMMEROVÁ, Správa, s. 34= Karel KRATOCHVÍL, Pelhřimovský primas, s. 231= Petra BILKOVÁ, Městská rada, s. 75.

¹⁶² Zde také HLEDÍKOVÁ o Jan JANÁK o Jan DOBETM D jiný, s. 208.

¹⁶³ SOA Těboň, pracoviště eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁶⁴ Srovnej Tomáš STERNECK, Obnovování.

5.2. Jména členů nové rady navrhovaná osmi koněly roku 1662¹⁶⁵

Primátor z odstupující rady Jan Jiří Wei enregner navrhnul na místo primátora Petra Bíku¹⁶⁶ a Matje Týpaunského. Jména doporučených členů konělského sboru byla Jindřich Wimberský, David Hyrš, Jan Haan, Matyáš Grundtnágl, Jan Budek, Franc Winkler, jeho Weinmann, Josef Pelikán, jeho Übermeier a Jiříech nebo Jan Schworczaur. Na pozici rychtáře navrhnul Jiříecha nebo Jana Schworczaura, tedy stejné dva muflé, které napsal na poslední místa radních pánů. Na místa obecních starších volil jedenáct osob. Jako přední obecní starší byl poznamenán Jiří Jelínek, dále seznam pokračuje jmény Václav fidiarský, Emanuel Paungarttnr,¹⁶⁷ Matyáš Woditzka, Matyáš Fábera, Václav Duchek, Mikuláš Diciento, Tobiáš Rumpál, Matěj Volišský, Martin Knapp a Jan Schott.

Dalším ze zbylých sedmi konělů staré rady, který odevzdal své návrhy se jmény vhodných osob, byl Petr Bieška. Do funkce primátora volil Jana Jiřího Wei enregnera, jako rychtáře Václava Duchka, na místo předního obecního staršího Jindřicha Draxla a za koněla Mikuláše Dicienta nebo Václava fidiarského.

Odstupující koněl David Hyrš vybral jako primátora Jana Jiřího Wei enregnera, jako rychtáře Josefa Pelikána, jako předního obecního staršího Jiříecha a na své konělské místo Martina Knappa a Matyáše Woditzku.

Matěj Týpaunský navrhnul na místo primátora Jana Jiřího Wei enregnera, na místo rychtáře Jana Schworczaura, na pozici předního obecního staršího Josefa Pelikána a do úřadu radního pána Emanuela Paungarttnera.

Jeho Weinmann doporučil do funkce primátora Jana Jiřího Wei enregnera, na rychtáře Jana Schworczaura, na místo předního staršího obecního Jiříecha a jako koněly Jindřicha Draxla a Martina Knappa.

Koněl odstupující rady Jan Budek volil za primátora opět Jana Jiřího Wei enregnera, za rychtáře jeho Weinmanna, za obecního staršího Davida Hyrše a za koněla Jindřicha Draxla.

Franc Winkler napsal, stejně jako předchozí konělé, na místo primase Jana Jiřího Wei enregnera, jako rychtáře Matyáše Grundtnágl, obecního staršího jeho Weinmanna a jako koněla Jindřicha Draxla.

¹⁶⁵ Věchny níže uvedené volební listy uloženy v SOA Těbo, pracoviště eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁶⁶ V pramenech se jméno objevuje také ve tvaru Biezška, Bieshka, Biesska, apod.

¹⁶⁷ V pramenech uváděn také jako Paurgarttnr nebo Paungarttnr.

Poslední kon-el staré rady, který odevzdal list se jmény volených osob, Jan Schworczaur, vybral na místo primátora, na rozdíl od ostatních kon-el , Petra Bie-ka. Do funkce rychtá e zvolil Josefa Pelikána, jako obecního star-ího Ji ího echa a na místo kon-ela Eliá-e Augnera.¹⁶⁸

5.3. Srovnání volby s výsledky renovace

P i renovaci konané 26. října 1662 se primátorem stal **Jan Ji í Wei enregner**, kterého do této funkce volilo –est kon-el . Jako druhý kon-el byl dosazen **Petr Bie-ka**, který získal dva hlasy. Byl navržen na místo primátora jedním kon-elem a primátorem Janem Wei enregnerem. **Jind ich Wimberský** se stal t etím kon-elem, na kterého byl navržen Janem Wei enregnerem. Dal-í kon-el **David Hyr-** dostal jeden hlas na místo obecního star-ího a na volebním listu primátora byl napsán na pozici t etího kon-ela, kterým se také stal. **Jind ich Draxle** byl t ikrát navržen za kon-ela a jednou na p edního obecního star-ího. Pátého kon-ela **Mat je Třpaunského** navrhl Wei enregner jako druhého moflného primátora. **Jan Kohout** se stal –estým kon-elem p esto, fle nedostal hlas ani od jednoho z osmi radních pán . Následující zvolený kon-el **Josef Pelikán** byl staronovým primátorem navržen na místo desátého kon-ela, jedním z kon-el do funkce obecního star-ího a dv ma na pozici m stského rychtá e. **Matyá-e Grundtnágla** navrhl primátor na kon-ela v po adí –estého a jeden z kon-el na rychtá e. Desátý **Jan Budek** m l podle Wei enregnera získat k eslo sedmého kon-ela a jedenáctý **Franc Winkler** osmého. Poslední z dvanácti obnovených kon-el **Jan Schworczaur** byl navržen dv ma kon-ely do funkce rychtá e a primátorem do funkce rychtá e nebo posledního kon-ela. M stským rychtá em byl ustanoven **eho Weinmann**, kterého primátor navrhoval na devátého kon-ela, jeden z kon-el staré rady na p edního obecního star-ího a jeden práv do funkce m stského rychtá e. P edním obecním star-ím se stal **Ji í ech**, který byl na toto místo navržen t emi kon-ely. Primátor Wei enregner jej navrhoval na místo dvanáctého kon-ela nebo rychtá e. Jako dal-í obecní star-í byl dosazen **Jan Schott**, kterého primátor odstupující rady navrhnul na místo jedenáctého star-ího obecního. **Ji ího Jelínka** si primátor p edstavoval jako p edního star-ího obecního. **Václav fidiarský** m l podle Wei enregnera obsadit místo druhého obecního star-ího a jedním z kon-el byl navrhován do sboru radních pán . T etím obecním star-ím se m l podle volby primase stát **Emanuel Paungarttner**, který byl napsán také jako moflný kon-el. Třestý obecní star-í **Mat j Voli ský** byl na volebním listu Wei enregnera napsán afl jako devátý. **Václav**

¹⁶⁸ Jméno kon-ela se objevuje také ve tvaru Aigner.

Duchek byl primátorem poznamenán jako –estý star–í obecní a jeden z kon–el si ho p ál ve funkci rychtá e. **Eliá–e Augnera** volil jeden z radních do ú adu kon–ela. **Mikulá–Dicento** byl navrhován primátorem na místo sedmého lena vn j–í rady a jednou se objevil jako vybraný len do rady vnit ní. Desátým obecním star–ím se stal **Matyá– Woditzka** p esto, fle jej primátor navrhoval na místo tvrtého obecního star–ího a jeden z kon–el do ú adu radního. **Martin Knapp** byl dv ma kon–ely zvolen na jejich místo a primátorem na místo desátého obecního star–ího. Posledního obecního star–ího **Matyá–e Fáberu** poznamenal Wei enregner na míst pátého lena vn j–í rady.¹⁶⁹

P i obnov nebyl dosazen na fládné místo Jan Haan, kterého primátor napsal jako kandidáta na páté kon–elské místo (tento mufl nep sobil v fládné p edchozí rad). eho e Uberme era navrhoval na pozici jedenáctého lena vnit ní rady (nep sobil v fládné p edchozí rad). lenem m stské samosprávy se také nestal Tobiá– Rumpál navržený primátorem na osmého obecního star–ího.

5.4. Zhodnocení výsledk

Pokud srovnáme osoby volené s osobami dosazenými, zjistíme, fle vrchnost se z velké ásti ídila p edev–ím návrhem odstupujícího primátora, který na rozdíl od zbylých kon–el doporu oval v–ech dvanáct len vnit ní i vn j–í rady a m stského rychtá e.

Pokud n jaká osoba získala více hlas od zbylých len kon–elského sboru, mohla být do rady dosazena i p esto, fle primátor tuto osobu mezi nastávající radní nedoporu il. Ve v t–in p ípad se vrchnost ídila volbou odstupujících kon–el . K dosazení n kterých osob v–ak pravd podobn vedly vrchnostenské ú edníky i jiné pohnutky nefli doporu ení odstupujících radních, jak ukazuje p íklad Jana Kohouta, který byl dosazen do rady i p esto, fle nebyl volen fládným z osmi odstupujících kon–el .

5.5. Vrchnosten–tí ú edníci obnovující prachatickou m stskou radu

Nové kon–ely navrhovala odstupující m stská rada. Do funkcí je v–ak potvrzovali vrchností zvolení zástupci. V královských m stech byl zástupcem panovníka obvykle královský podkomo í, v poddanských hejtman nebo purkrabí.

¹⁶⁹ Výsledky získány srovnáním SOA T ebo , pracovi–t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.=SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

Například v královském městě Pelhřimov v 17. století prováděl v tichou kařdoro ní obnovování městských rad podkomorí nebo jeho zástupce hofrychté. Svou volbu v tichou odvozoval od doporučení odstupující rady.¹⁷⁰ Rozdílným příkladem královského města se však stala města privilegovaná, mezi které patřilo Staré a Nové Město pražské, Kutná Hora a po roce 1620 přibyla Plzeň a české Budějovice. Díky zachování vrchnosti panovníkovi získala města značná privilegia, mimo jiné byla vyjmuta z pravomoci podkomorího a přešla pod přímou kompetenci panovníka. V těchto městech obnovovali městskou radu zvlášť jmenování královští komisaři. Obnovování českobudějovické městské rady v období třicetileté války sleduje studie Tomáše Sternecka. Zde byla městská rada obnovována prostřednictvím panovníkem pověřených zástupců. Po et těchto komisařích se během let pohyboval mezi jedním a třemi.¹⁷¹ Český Krumlov byl v období, které sleduje práce Sylvy Wimerové, tedy mezi lety 1601-1622, městem komorním. Komorní města byla majetkem krále, avšak nepožívala výsadního postavení měst královských. V komorních městech byla městská rada obnovována prostřednictvím hejtmána příslušného komorního panství. Český Krumlov se však dostal díky privilegium Rudolfa II. do postavení horních měst se stejnými svobodami a výsadami jakých tato města užívala. Záležitosti města se tak dostaly pod správu a jurisdikci nejvyššího mincmistra Království českého a městská rada byla obnovována skrze nejvyšší dva komisaře.¹⁷²

Koncem roku 1622 získal od císaře Ferdinanda II. Prachatice, jako součást českokrumlovského panství, týrský rod Eggenberků. Prachatice přestaly být královským majetkem a staly se opět městem vrchnostenským. Správní systém se v poátečním období po nástupu nového majitele příliš nezměnil, ale navázal na systém zavedený již posledními Roflberky.¹⁷³ Nejvyšším úředníkem na panství byl vrchní hejtman.

Pravid podobně do roku 1623 zůstal hlavním zástupcem vrchnosti a správcem panství významný prachatický měšťan Zikmund Turnovský z Turn-tejna.¹⁷⁴ Kromě samotných obnov se účastnil také důležitých jednání ve městě. V roce 1623 za přítomnosti celé obce naléhal na obyvatele města, aby se *šhledli k církvi svatě katolické p ipojiti*.¹⁷⁵ Již roku 1624 se ve

¹⁷⁰ Více Karel KRATOCHVÍL, Pelhřimovský primas, s. 221-254.

¹⁷¹ Více Tomáš STERNECK, Obnovování.

¹⁷² Sylva WIMMEROVÁ, Správa, s. 29-40.

¹⁷³ Anna KUBÍKOVÁ, Hejtmané, s. 40.

¹⁷⁴ Srovnej Petra TOMEŠKOVÁ, Solní obchod.

¹⁷⁵ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196, fol. 51v.

funkci š *verwalteraõ* objevuje Ond ej Segregori,¹⁷⁶ který v ú adu p sobil afl do své smrti roku 1639.¹⁷⁷ Od roku 1642 do konce sledovaného období zastával ú ad vrchního hejtmána eskokrumlovského panství Jan Dytrich z Germersheimu,¹⁷⁸ který ale jil roku 1640 z pozice správce panství a z pov ení vrchnosti obnovoval prachatickou m stskou radu.¹⁷⁹ Práv roku 1642 byla také vydána instrukce Jana Antonína z Eggenberku, která pov ila vrchního hejtmána p edním dozorem nad vévodstvím krumlovským a ostatními panstvími.

Doporu ení osob, které by m ly být dosazeny do institucí m stské samosprávy, náleželo odstupujícím kon-el m. Samotný výb r a dosazení nových len m stské rady v-ak závisel na vrchním hejtmánovi panství, který byl posléze vrchnosti zodpov dný za jejich ú adování.

5.6. Pr b h renovace - p ísahy

Nejob-írn j-í zápis informující o pr b hu obnovy m stské rady v Prachaticích se zachoval k roku 1640. P estofe nepopisuje celý akt renovace krok za krokem, je mofné z n j alespo áste n rekonstruovat úlohu radních a vrchního hejtmána panství p í samotném dosazování nových len m stské samosprávy.¹⁸⁰

Proces renovace m stské rady byl zahajován jednáním zástupc m stské samosprávy s vrchností. V n kterých p ípadech fládali o obnovu rady a volbu nových p edstavitel sami radní,¹⁸¹ jindy prob hla po výzv k renovaci, kterou p edkládali m stské rad zástupci vrchnosti. Na oficiáln podanou fládost byla m stské rad poslána odpov schvalující zahájení procesu renovace. Pravd podobn na náklady m sta byl pozván zástupce vrchnostenské moci, v jehofl kompetenci bylo renovaci provést.¹⁸²

V den obnovy byli rychtá , páni radní a star-í obecní povoláni na radnici.¹⁸³ Tam jim bylo oznámeno, fle knífle z Eggenberku vyhov l jejich fládosti k renovaci rady. Z jeho pov ení do

¹⁷⁶ 27. zá í 1624 mu byl adresován dopis, který m l ovlivnit slofení m stské rady. Dal-í dopis datovaný 30. listopadu roku 1625 mu byl poslán jako fládost o obnovu z d vodou úmrtí primase=SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁷⁷ Anna KUBÍKOVÁ, Hejtmané, s. 51.

¹⁷⁸ TAMTÉfi.

¹⁷⁹ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

¹⁸⁰ SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

¹⁸¹ Nap íklad dopis fládající o obnovu rady z d vod smrti primase a dal-ích kon-el roku 1625=SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1, nefol.

¹⁸² Srovnej nap íklad Tomá-STERNECK, Obnovování, s. 117-120.

¹⁸³ O prachatické radnici více nap íklad Václav STARÝ, K d jinám m stské radnice, s. 41-62.

Prachatic p ijel správce krumlovského knířectví¹⁸⁴ Jan Dytrych z Germersheimu, který m l jako zástupce vrchnosti renovaci vykonat.

P ed slořením funkce musela ú adující rada m stské obci p edlořit ke schválení a obhářit obecní po ty, tedy vyú tování m stské pokladny za uplynulé funk ní období.¹⁸⁵ Je-t neř se p istoupilo k samotnému dosazení nových len m stské rady, byli na radnici p ítomní m – ané vrchním hejtmanem tázáni, zda se odstupující radní chovali v ú adu v souladu se svými právy a povinnostmi a jestli byli zástupci m stské rady spokojeni s d ním v obci. Na tuto otázku zú astn ní radní odpov d li *řfe nic nev dí, co by tak panu p edná-eti m li.* Po takto p íznivé odpov di jifl mohl vrchní hejtman krumlovského panství propustit dosavadní zástupce m stské samosprávy z ú adu a p istoupit k samotnému dosazení a potvrzení nových len do ú adu kon-elského, star-ích obecních i m stského rychtá e.¹⁸⁶

Nov dosazování lenové vrcholného samosprávného orgánu m sta stvrzovali p ísahou souhlas se svými povinnostmi. Kon-elé, m stský rychtá a obecní star-í se kařdý ve své vlastní p ísaze zavazovali, ře budou zastávat sv j ú ad piln , poctiv a spravedliv ve prosp ch své vrchnosti i m sta, ře budou ochra ovat vdovy a sirotky. Slibovali, ře nevynesou a nevyzradí v ci projednávané v rad a své povinnosti budou plnit pro dobro obce, nikoli pro své obohacení nebo jiné výhody.¹⁸⁷ Po sloření p ísahy byli noví lenové potvrzeni v ú adu.

Dá se p edpokládat, ře po oficiální ceremonii následovala v Prachaticích, stejn jako v mnoha jiných m stech,¹⁸⁸ slavnostní hostina. V dochovaných pramenech se mi v-ak nepoda ilo nalézt o tom řládne zmínky.

¹⁸⁴ Nazýván ř Verwalterō, tedy správce. Pozd ji 7. února 1642 jmenován do funkce vrchního hejtmana. P edchozí vrchní hejtman Ond ej Segregori zem el roku 1639.

¹⁸⁵ SOKA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8, fol. 5r.

¹⁸⁶ TAMTĚři, inv. . 248, sign. II-198, fol. 203r.

¹⁸⁷ TAMTĚři, fol. 203v-204r.

¹⁸⁸ Srovnej Sylva WIMMEROVÁ, Správa, s. 35=Tomá- STERNECK, Obnovování, s. 117=Lenka NOVOTNÁ, M stská správa, s. 12.

Závěr

Tématem předkládané bakalářské práce se stala městská samospráva jihočeského vrchnostenského města Prachatice v období mezi lety 1622-1662. Hlavním cílem bylo postihnout osoby, které se staly členy samosprávných orgánů města a rekonstruovat personální složení městských rad, obecních starších a osoby zastávající úřady městského rychtáře. Mezi nejdůležitější prameny patřily zápisy v radních manuálech, zápisy o renovacích a volební vota. Ke staršímu období do roku 1640 se mi ovšem nepodařilo nalézt řádný záznam o obnově a snaha o rekonstrukci přináší spíše kusé výsledky. K tomu kterým letům se mi sice povedlo sestavit seznamy osob, které se v daném období podílely na městské samosprávě, je však těžké z nich vyvozovat další výsledky a zjistit více o jejich působení v radě a zejména dosazení do funkce. Pro léta 1640-1662 se mi již podařilo dohledat a vytvořit kompletní seznam dvanácti osob jdoucích obnov, se kterými jsem dále pracovala. Podařilo se mi prokázat, že mnozí představitelé prachatické obecní samosprávy se v úřadu objevují mnohokrát po sobě. V úřadech městské samosprávy se za sledované období vystřídal pouze 72 mužů. Osoby dosazené na místa koněly byly často v předcházejících letech nejprve součástí sboru obecních starších, ve kterém získávaly praxi pro budoucí působení v radě. Z dat konání jednotlivých po sobě jdoucích obnov vyplývá, že doba, která mezi jednotlivými renovacemi ubíhala, byla obvykle delší nežli městskými právy stanovený jeden rok.

Na základě zápisu o obnově a textu skládaných přísah z roku 1640 se mi podařilo úspěšně rekonstruovat průběh prachatického renovčního ceremoniálu. Zjistila jsem, že při renovaci městských rad v Prachaticích byla zároveň s dvanácti novými koněly dosazována nová skupina obvykle dvanácti obecních starších a městský rychtář.

Srovnáním volebních listů a zápisu o obnově k roku 1662 jsem zjistila, jaký vliv měla odstupující rada a její návrhy na personální obsazení nastupujících samosprávných orgánů města a městské rady, obecních starších a městského rychtáře. Ukázalo se, že výsledek renovace nejvíce ovlivnil seznam nových radních navržený odstupujícím primátorem, který navrhoval na rozdíl od ostatních konělů osoby na všechny obnovované pozice, tedy dvanáct konělů, dvanáct obecních starších a městského rychtáře.

Předkládaná práce si neklade za cíl přinést vyčerpávající informace o jednotlivých členech prachatické městské samosprávy ve sledovaném období, ale může být základem pro takto směřovaný výzkum. Z této práce lze vycházet při dalším bádání, které by se mohlo zabývat například sociálním postavením členů městské rady, jejich původem, úrovní vzdělání, národností a jazykovou příslušností i v kontextu, ve kterém působili do úřadu. Bude možné se

více zaměřit na jifi naznačené píbuzenské vztahy, zjistit zda byli členatí, a pokud ano, z jakého prostředí pocházely jejich manželky, kolik mli d títí a podobn .

Seznam zkratek

apod. ó a podobn

AM ó archiv m sta

. ó íslo

ed. ó editor

edd. ó edito i

fol. ó folio

inv. . ó inventární íslo

JSH ó Jiho eský sborník historický

kart. ó karton

nefol. ó nefoliováno

s. ó strana

sign. ó signatura

SOA ó Státní oblastní archiv

SOkA ó Státní okresní archiv

r. ó recto

v. ó verso

Seznam pramenů a literatury

Prameny nevydané

SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-2, kart. 8 (instrukce pro správu města z let 1643-1678 a 1711)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196 (radní manuál z let 1622-1626 a 1630-1631)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 247, sign. II-197 (radní manuál z let 1632-1633)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 248, sign. II-198 (manuál právní z let 1639-1641)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 249, sign. II-199 (manuál právní z let 1642-1643)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 250, sign. II-200 (radní manuál z let 1644-1645)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 251, sign. II-201 (radní manuál z let 1646)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 252, sign. II-202 (radní manuál z let 1647)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 253, sign. II-203 (radní manuál z let 1648-1649)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 254, sign. II-204 (radní manuál z let 1650)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 255, sign. II-205 (radní manuál z let 1652)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 256, sign. II-206 (radní manuál z let 1661-1662)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 257, sign. II-207 (radní manuál z let 1662-1669)

SOkA Prachatice, AM Prachatice, sign. III-E-1, kart. 8 (obnovení městské rady z let 1597, 1644, 1646-1678 a 1728)

SOA Teboř, pracovní listy Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1 (písemnosti týkající se správy města Prachatice)

Prameny vydané

JIRE EK, Hermenegild (ed.), M. Brikcího z Licka Práva městská dle textu z r. 1536, Praha 1880.

JIRE EK, Hermenegild (ed.), Obnovené Právo a Zřízení zemské dle něho království českého 1627 = Landes-Ordnung des Erb-Königreichs Böhmen 1627, Praha 1888.

JIRE EK, Josef (ed.), Práva městská Království českého a Markrabství moravského spolu s krátkou jejich sumou od Pavla Krystiána z Koldína, Praha 1876.

Literatura

BIŤKOVÁ, Petra, Malostranské radní elity na p elomu 16. a 17. století, in: FEJTOVÁ, Olga ó LEDVINKA, Václav ó PETŤEK, Ji í (edd.), Prafské m stské elity st edov ku a raného novov ku. Jejich prom ny, zázemí a kulturní profil, Praha 2004 (= Documenta Pragensia 22), s. 107-116.

BUŤÍKOVÁ, Lenka, Analýza sociálních sítí, Sociologický asopis 35, 1999, s. 193-206.

ELAKOVSKÝ, J.: Obnovování rad v královských m stech v echách, asopis Muzea království eského 53, 1879, s. 88-112.

DOUŤA, Jaroslav, Poznámky k innosti m stských rad na Starém M st prafském a v Plzni v letech 1547-1627 a k pobytu císa e Rudolfa II. v Plzni v letech 1599-1600, in: FEJTOVÁ, Olga ó LEDVINKA, Václav ó PETŤEK, Ji í (edd.), Osm set let prafské samosprávy, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 55-65.

DOUŤA, Jaroslav, M stské rady v Plzni a na Starém M st prafském v letech 1550-1650. Sociální slofení rad v letech 1560ó1590, Sborník archivních prací 32, 1982, s. 321-418.

UR ANSKÝ, Marek, Obnovování m stských rad v eských královských m stech v letech 1624-1636, in: FEJTOVÁ, Olga ó LEDVINKA, Václav ó PETŤEK, Ji í (edd.), Osm set let prafské samosprávy, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 93-101.

FEJTOVÁ, Olga, M – anské elity na Novém M st prafském v 17. století a knifní kultura, in: FEJTOVÁ, Olga ó LEDVINKA, Václav ó PETŤEK, Ji í (edd.), Prafské m stské elity st edov ku a raného novov ku. Jejich prom ny, zázemí a kulturní profil, Praha 2004 (= Documenta Pragensia 22), s. 159-174.

FENCL, Karel, Prachatice, Prachatice 2005.

FLODR, Miroslav, Brn nské m stské právo, Brno 2001.

HAAS, Antonín, O tak e eném právu královském roflmberských m st a m ste ek, Jiho eský sborník historický 26, 1957, s. 69-74.

HAAS, Antonín, Soupis privilegií m st a m ste ek v jiho eském kraji, Archivum Trebonense 1973, s. 86-216.

HLEDÍKOVÁ, Zde ka ó JANÁK, Jan ó DOBEŤ, Jan, D jiny správy v eských zemích. Od po átku státu po sou asnost, Praha 2007.

HOFFMANN, Franti-ek, Jihlavské právo, Havlí k v Brod 1959.

HOFFMANN, Franti-ek, eské m sto ve st edov ku, Praha 1992.

HOFFMANN, Franti-ek, Správa a m stské knihy litomy–lské od 14. do 16. století, Sborník archivních prací 57, 2007, s. 451-573.

HRDLÍKA, Josef, M – an, in: BĚLKA, Václav a KRÁL, Pavel (edd.), *Nový český raně novověký*, Praha 2007, s. 139-165.

HRDLÍKA, Josef, *Otázky bez odpovědí aneb konsenzuální ticho při obnovách městských rad v raně novověkých letech*, in: BĚLKA, Václav a DIBELKA, Jaroslav (edd.), *Nový český a sociální skupina ve společnosti raně novověkého*, České Budějovice 2007 (= Opera historica 12), s. 187-220.

JÍTOVÁ, Kateřina, *Novoměstské radní elity v 15. století*, in: FEJTOVÁ, Olga a LEDVINKA, Václav a PETŘEK, Jiří (edd.), *Práfské městské elity středověku a raně novověku. Jejich proměny, zázemí a kulturní profil*, Praha 2004 (= Documenta Pragensia 22), s. 81-96.

JORDÁNKOVÁ, Hana a SULITKOVÁ, Ludmila, *Kompetence brněnských radních v předlohorské době. Porovnání se situací v dalších moravských královských městech*, in: FEJTOVÁ, Olga a LEDVINKA, Václav a PETŘEK, Jiří (edd.), *Osm set let práfské samosprávy*, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 39-54.

KAPAVÍKOVÁ, Marie, *Kutnohorské radní knihy z let 1462-1527 a městská správa v tomto období*, Sborník archivních prací 23, 1973, s. 106-155.

KEJ, Jiří, *Vznik městského zřízení v českých zemích*, Praha 1998.

KRATOCHVÍL, Karel, *Pelhřimovský primas Matěj Mauricius Klokotský a radní vrstva. K roli příbuzenských vztahů v samosprávě královských měst v 17. století*, in: BĚLKA, Václav a DIBELKA, Jaroslav (edd.), *Nový český a sociální skupina ve společnosti raně novověkého*, České Budějovice 2007 (= Opera historica 12), s. 221-254.

KUBÍKOVÁ, Anna, *Eggenberkové v českém Krumlově*, in: KUBÍKOVÁ, Anna a MATĚJKOVÁ, Věra a VESELÝ, Jiří (edd.), *Českokrumlovsko 1620-1850, český Krumlov* 2003, s. 9-21.

KUBÍKOVÁ, Anna, *Hejtmané na eggenberských panstvích v letech*, Archivum Trebonense 5, 1982, s. 38-60.

KUBÍKOVÁ, Anna, *Prodej českokrumlovského panství císaři Rudolfovi II. a přestěhování rožmberského archivu do Třeboně*, Archivum Trebonense 2002, s. 3-13.

MENDELOVÁ, Jaroslava, *Rady Nového a Starého města práfského v letech 1547-1602*, in: FEJTOVÁ, Olga a LEDVINKA, Václav a PETŘEK, Jiří (edd.), *Práfské městské elity středověku a raně novověku. Jejich proměny, zázemí a kulturní profil*, Praha 2004 (= Documenta Pragensia 22), s. 97-106.

MENDELOVÁ, Jaroslava, *Staroměstské a novoměstské rady v první polovině 17. století*, in: FEJTOVÁ, Olga a LEDVINKA, Václav a PETŘEK, Jiří (edd.), *Osm set let práfské samosprávy*, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 81-91.

- MILLER, Jaroslav, Uzavřená společnost a její nepřítelé. Místní edovýchodní Evropy (1500-1700), Praha 2006.
- NOVOTNÁ, Lenka, Místní správa v Soběslavi v letech 1587-1604 a 1662-1712, české Budjovice 2010 (= Bakalářská práce na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v českých Budjovicích).
- PILÁT, Ladislav, Prachatice. Místní české historie, Prachatice 1948.
- ROUBÍK, František, Královští rychtáři v pražských i jiných českých městech v letech 1547 až 1783. Zvláštní otisk ze sborníku příspěvků k dějinám hlavního města Prahy VI, Praha 1930, s. 89-216.
- SMOLOVÁ, Věra, Rada Starého Města pražského v letech 1650-1715, Pražský sborník historický 24, 1991, s. 5-37.
- STARÝ, Václav, Památky Prachaticka a Vimperska, Prachatice 1969.
- STARÝ, Václav, Dějiny městské radnice v Prachaticích, Zlatá stezka 16, 2009, s. 41-62.
- STARÝ, Václav, Osudy jednoho prachatického domu a jeho obyvatel v 16.-17. století, Zlatá stezka 10, 2003, s. 7-26.
- STEJSKAL, Aleš, Švesnice se stanou Prachaticemi a Prachatice zpusťou vesnicí. Studie k hustotě provozu na Zlaté stezce za třicetileté války, Zlatá stezka 7, 2000, s. 23-41.
- STERNECK, Tomáš, Obnovování českobudjovické městské rady za třicetileté války, Jihočeský sborník historický 74, 2005, s. 104-150.
- TRPÁN, Jaromír, Ke krystalizačnímu procesu městského práva českého, in MALÝ Karel (ed.), Městské právo v 16.-18. století v Evropě. Sborník příspěvků z mezinárodní konference uspořádané právnickou fakultou UK ve dnech 25.-27. září v Praze, Praha 1982, s. 273.
- TRVHLOVÁ, Andrea, Radní manuál Prachatic z roku 1617 a možnosti jeho využití ke studiu dějin města, Ústí nad Labem 2000 (= Diplomová práce na Pedagogické fakultě university Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem).
- TOMEKOVÁ, Petra, Solní obchod v pamětech prachatických měšťanů, české Budjovice 2007 (= Diplomová práce na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity v českých Budjovicích).
- TRTÍKA, Josef, Městské knihy jako pramen poznání dějin správy Malé Strany a možnosti jejich využití, in: FEJTOVA, Olga a LEDVINKA, Václav a PETRŮEK, Jiří (edd.), Osm set let pražské samosprávy, Praha 2002 (= Documenta Pragensia 21), s. 23-28.
- VOKOLKOVÁ, Daniela, Prachatice, Praha 1992.
- VOREL, Petr, Rezidenční vrchnostenská města v Čechách a na Moravě v 15. - 17. století, Pardubice 2001.

WIMMEROVÁ, Sylva, Správa m sta eského Krumlova v letech 1601-1622, Praha 2005 (= Diplomová práce na Filozofické fakultě Karlovy univerzity v Praze).

WIMMEROVÁ, Sylva, Postavení a správa m sta eského Krumlova na počátku 17. století, in: GAŤI, Martin (ed.), eský Krumlov. Od rezidenčního m sta k památce sv tového kulturního d dictví, eské Bud jovice 2010 (= Collectiones 3), s. 713-740.

WINKELBAUER, Thomas, Konfese a konverze. Těchtické prom ny vyznání v eských a rakouských zemích od sklonku 16. do poloviny 17. století, eský asopis historický 98, 2000, s. 476-540.

ZÁLOHA, Ji í, Eggenberské d dictví v echách, Jiho eský sborník historický 38, 1969, s. 10-14.

ZÁLOHA, Ji í, P ehled vývoje eggenberské drflavy v jifních echách, Jiho eský sborník historický 27, 1958, s. 27-29.

Internetové zdroje

Vokabulá webový [on-line]. Verze 0.7.4. [citováno ze dne 12. 4. 2011]. Odd lení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk eský AV R, v. v. i. Dostupný na <<http://vokabular.ujc.cas.cz>>.

P ílohy

Seznam p íloh

- P íloha . 1 ó Tabulka obnov m stských rad v Prachaticích mezi lety 1640-1662
- P íloha . 2 ó Tabulka kontinuity a diskontinuity m stských rad mezi lety 1640-1662
- P íloha . 3 ó Tabulka znázor ující etnost na ú ásti v rad ě mezi lety 1640-1662.
- P íloha . 4 ó Tabulka kariérního postupu len ě m stské samosprávy v mezi lety 1640-1662
- P íloha . 5 ó Tabulka srovnání navržených a dosazených len ě m stské správy roku 1662
- P íloha . 6 ó Správa m sta v letech 1622-1625
- P íloha . 7 ó Správa m sta v letech 1632-1633
- P íloha . 8 ó Správa m sta v letech 1639-1640 (do obnovy 27. 7. 1640)
- P íloha . 9 ó Obnova m stské rady ze dne 27. 7. 1640
- P íloha . 10 ó Obnova m stské rady ze dne 15. 11. 1641
- P íloha . 11 ó Obnova m stské rady ze dne 28. 7. 1643
- P íloha . 12 ó Obnova m stské rady ze dne 12. 9. 1644
- P íloha . 13 ó Obnova m stské rady ze dne 20. 9. 1646
- P íloha . 14 ó Obnova m stské rady ze dne 8. 3. 1649
- P íloha . 15 ó Obnova m stské rady ze dne 18. 11. 1651
- P íloha . 16 ó Obnova m stské rady ze dne 30. 8. 1653
- P íloha . 17 ó Obnova m stské rady ze dne 12. 12. 1654
- P íloha . 18 ó Obnova m stské rady ze dne 15. 12. 1655
- P íloha . 19 ó Obnova m stské rady ze dne 3. 5. 1657
- P íloha . 20 ó Obnova m stské rady ze dne 31. 5. 1658
- P íloha . 21 ó Obnova m stské rady ze dne 13. 6. 1659
- P íloha . 22 ó Obnova m stské rady ze dne 7. 7. 1660
- P íloha . 23 ó Obnova m stské rady ze dne 20. 8. 1661
- P íloha . 24 ó Obnova m stské rady ze dne 26. 10. 1662
- P íloha . 25 ó P ísaha kon-elská
- P íloha . 26 ó P ísaha rychtá e
- P íloha . 27 ó P ísaha star-ím obecním

Příloha . 1

Tabulka obnov městských rad v Prachaticích mezi lety 1640-1662

V prvním sloupci tabulky jsou v chronologickém pořadí pod sebou zapsány termíny obnov ve sledovaném období. Ke každé obnově je v následujících sloupcích uvedena doba fungování zvolené rady v městcích do příští renovace, jméno dosazeného primátora a rychtáře.

Datum obnovy rady	Délka trvání (v městcích)	Primátor	Rychtář
27. srpence 1640	16	Jakub Klement	Jan Milota
15. listopadu 1641	20	Jiří Pelhřimovský	Lukáš–Tajcz
28. srpence 1643	13 a půl	Jakub Klement	Jan Fenczl
12. září 1644	24	Jiří Pelhřimovský	Jan Fenczl
20. září 1646	29 a půl	Matěj Ubermeier	Vavřinec Magrle
8. března 1649	32	Matěj Ubermeier	Jan Majer
18. listopadu 1651	21 a půl	Mikuláš–Waimon	Petr Bíka
30. srpna 1653	15 a půl	Mikuláš–Waimon	Matěj Týpaunský
12. prosince 1654	12	Jan Weidenregner	Jan Khrieger
15. prosince 1655	16 a půl	Jan Weidenregner	Mikuláš–Procházka
3. května 1657	13	Jan Weidenregner	Josef Pelikán
31. května 1658	12 a půl	Matěj Ubermeier	Josef Pelikán
13. srpna 1659	13	Matěj Ubermeier	Matyáš–Grundtnágl
7. srpence 1660	13 a půl	Petr Bíka	Jiří Čech
20. srpna 1661	14	Jan Weidenregner	Josef Pelikán
26. října 1662	XXX	Jan Weidenregner	Heinrich Weinmann

Příloha . 2

Tabulka kontinuity a diskontinuity městských rad mezi lety 1640-1662

V prvním sloupci je uveden roku obnovy rady, ve druhém počet konšelů, kteří neposobili v předcházející radě, ve třetím počet radních, kteří dosud nikdy neposobili ve vnitřní radě, ale již byli součástí sboru obecních starších a v posledním sloupci je počet radních, kteří neposobili dosud v radě vnitřní ani vnější.

Rok obnovy	Neposobili v předcházející	Neposobili ve vnitřní	Neposobili ve vnitřní ani vnější
1640	?	3?	1?
1641	1	1	0
1643	4	3	0
1644	3	2	0
1646	1	0	1
1649	7	3	3
1651	2	1	1
1653	2	1	0
1654	4	1	1
1655	3	1	2
1657	3	0	0
1658	2	0	1
1659	1	1	0
1660	2	1	0
1661	5	3	0
1662	1	0	0

Příloha . 3

Tabulka znázorňující četnost na úřasti v radě mezi lety 1640-1662

První sloupec určuje, kolikrát byly konkrétní osoby součástí městské rady mezi lety 1640-1662.

Pod každým násobkem je uveden počet osob k nimu náležejících. Zjistíme tak kolik mužů se stalo ve sledovaném období členem jedenkrát, dvakrát, třikrát, atd.

Kolikrát	1X	2X	3X	4X	5X	6X	8X	9X	10X	Vícekrát
Počet osob	2	8	7	4	7	2	2	3	1	3

Příloha . 4

Tabulka kariérního postupu členů městské samosprávy mezi lety 1640-1662

V prvním sloupci jsou uvedena jména všech mužů, kteří se podíleli na samosprávě města Prachatic mezi lety 1640-1662. Následující sloupce označené čísly 1-16 znázorňují jednotlivé obnovy sledovaného období v chronologickém pořadí. U každého jména je ve sloupcích 1-16 zkratkou (viz legenda) popsáno do jaké funkce a v jakém pořadí byl poprvé obnovou zapsán. U každé jednotlivé osoby tak můžeme sledovat její pozici v řadě po dobu let.

Legenda:

R – rychtář

K – konšel

O – obecní starosta

K-1 – primas

(číslice za K určuje pořadí konšela v seznamu obnovy)

(číslice za O určuje pořadí obecního starosty v seznamu obnovy)

čísla 1. – 16. značí jednotlivé obnovy mezi lety 1640-1662 v chronologickém pořadí.

Jméno	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
Klement Jakub	K 1	K 2	K 1													
Wei enregner Zikmund	K 2	K 3														
Pelhřimovský Jiří	K 3	K 1		K 1	K 2			K 6								
Barvičín Florián	K 4	K 4														
Fřypes Melichar	K 5	K 5	K 2	K 3	K 3											
Marek Damascen	K 6	K 6	K 3	K 4	K 4	K 2	K 3	K 3								
Fábera Jindřich	K 7	K 7	K 4													
Übermeier Matěj	K 8	K 8	K 5	K 2	K 1	K 1	K 2	K 2	K 3	K 3	K 2	K 1	K 1			
Waimon Tomeš	K 9	K 9	K 6	K 5	K 5											
Zigl Matěj	K 10															
Maršák Tomeš	K 11	K 11	K 8													
Daucha Pavel	K 12	K 12	K 9	K 7	K 7	K 3	K 4	K 4								
Milota Jan	R 10	K 10	K 7	K 6	K 6											
Tajcz Lukáš	O 1	R 10	K 10	K 8	K 8											

Wei enregner Jan Ji í	O 2	O 2	K 12	K 10	K 10	K 4	K 5	K 5	K 1	K 1	K 1	K 2	K 2	K 2	K 1	K 1
Waimon Mikolá-	O 3	O 4	O 1	K 11	O 1	K 6	K 1	K 1	K 2	K 2						
Bedrník Václav	O 4	O 5	O 3	O 2	O 2	O 2										
Fencel Jan	O 5		R R													
Hořkovský Jan	O 6	O 6	O 4	O 3	O 3											
Wacho Adam	O 7	O 7														
Wei enregner Jakub	O 8	O 8	O 5	O 4	O 4											
Hofenprath Michal	O 9															
Saudek Ambrož	O 10	O 9	O 6	O 5												
Hýř- David	O 11	O 10	O 7	O 6	O 5	K 7	K 8	K 7	K 5	K 5	K 4	K 4	K 4	K 3	K 4	K 4
Kuchta Těběstian	O 12	O 11	O 8		O 6	K 8			O 11	O 9	K 10	K 11	K 11	K 9		
Budek Karel		O 1	K 11	K 9	K 9											
Dvorský Martin		O 3	O 2	K 12	K 11											
Chra-tianský Ji í		O 12	O 9	O 7	O 7											
Magrle Vavinec			O 10	O 8	R											
Kohout Jan			O 11	O 9	O 8	O 3	O 1	K 12	K 9	K 9	K 9	K 10	K 10	K 8	K 6	K 7
Příkopský Pavel			O 12	O 10	O 9	O 1	K 12	K 10								
Svrtek Jan				O 1												
Majer Jan				O 11	O 10	R	O 2	O 2	O 2	K 7						
Draxl Jindřich					K 12	K 5	K 7	O 1	K 10	K 10	O 1	K 6	K 6	K 5		K 5
Longk Pavel					O 11	O 4										
Bíka Petr					O 12	K 10	R	K 11	K 8	O 1	K 7	K 8	K 8	K 1	K 2	K 2
Favot Lonhart						K 9	K 9	K 8	K 6							
Slavík Pavel						K 11	K 10	K 9	O 1							

Thaunský Mat j						K 12	K 11	R	K 7	K 8	K 6	K 7	K 7	K 6	K 5	K 6
Jelínek Ji í						O 5	O 3	O 3	O 3	O 2	O 2	O 2	O 3	O 3	O 3	O 3
fidiarský Václav						O 6	O 4	O 4	O 4	O 3	O 3	O 3	O 4	O 5	O 4	O 4
Furch Zikmund						O 7	O 5	O 5	O 5	O 4	O 4					
Paurgartner Emanuel						O 8	O 6	O 6	O 6	O 5	O 5	O 4	O 5	O 6	O 5	O 5
Voli ský Mat j						O 9	O 7	O 7	O 7	O 6	O 6	O 5	O 6	O 7	O 6	O 6
Ritter Martin						O 10	O 9									
Tschole Mat j						O 11	O 10	O 8	O 8							
Votický Melichar						O 12	O 11									
Pelhimovský Melichar							K 6		K 4	K 4	K 3					
Saudek Melichar							O 8	O 9	O 8	O 7	O 7					
Khreiner Vít							O 12	O 10								
Khrieger Jan								O 11	R							
ech Ji í								O 12	K 11	K 12	K 12	O 1	O 2	R	K 7	O 1
Procházka Mikulá-									K 12	R	K 8	K 9	K 9	K 7	O 1	
Duchek Václav									O 10	O 8	O 8	O 6	O 7	O 8	O 7	O 7
Tebo ský Mat j									O 12							
Holazský Jan										K 6	K 5	K 5	K 5	K 4		
Grundtágl Mat j										K 11	K 11	K 12		K 11	K 8	K 9
Pelikán Josef										O 10	R	R	K 12	K 10	R	K 8
Schott Jan										O 11	O 9	O 7	O 1	O 2	O 2	O 2
Schworczaur Jan										O 12	O 10	O 8	O 8	O 9	K 12	K 12
Weinmann eho											O 11	O 9	O 9	K 12	K 9	R
Wágner Jakub											O 12					

Wimberský Jind ich													K 3	K 3		K 3	K 3
Gregorides Andres													O 10				
Rataj Cyprián													O 11				
Augner Eliá-													O 12	O 10	O 10	O 8	O 8
Dicento Mikulá-														O 11	O 11	O 9	O 9
Budek Jan														O 12	O 1	K 10	K 10
Winker Franc															O 4	K 11	K 11
Woditzka Matyá-															O 12	O 10	O 10
Knapp Martin																O 11	O 11
Fábera Matyá-																O 12	O 12

Tabulka srovnání navržených a dosazených členů místní správy roku 1662

V prvním sloupci jsou nejprve jména dosazených členů místní správy za sebou tak jak byli při obnově zapsáni a následně jména navrhovaných, ale nedosazených osob. Další sloupce představují konkrétního primátora a konšelů, kteří navrhovali nové členy a hlasy jimi přidělené.

Legenda:

J.J.W. ó primátor odstupující rady Jan Jiří Wei enregner=M.™ ó konšel odstupující rady Matěj Týpauanský=.W. ó konšel odstupující rady Jého Weinmann=P.B. ó konšel odstupující rady Petr Bieka=D.H. ó konšel odstupující rady David Hyr=J.B. ó konšel odstupující rady Jan Budek=F.W. ó konšel odstupující rady Franc Winkler=J.S. ó konšel odstupující rady Jan Schworczaur.

O ó obecní starší (číslo určuje po adě, ve kterém byl při volbě uveden)

K ó konšel (číslo určuje po adě, ve kterém byl při volbě uveden)

P ó primátor

R ó rychtář

X	Hlasující osoby a hlasy, které udělily							
	J.J.W.	M.™	.W.	P.B.	D.H.	J.B.	J.S.	F.W.
Dosazené osoby								
KONŠELÉ								
Jan Jiří Wei enregner		P	P	P	P	P		P
Petr Bieka	P						P	
Jindřich Wimberský	K-3							
David Hyr	K-4					O-1		
Jindřich Draxle			K	O-1		K		K
Matěj Týpauanský	P							
Jan Kohout								
Josef Pelikán	K-10	O-1			R		R	
Matyáš Grundtnágl	K-6							R
Jan Budek	K-7							
Franc Winkler	K-8							
Jan Schworczaur	K-12 R	R	R					

RYCHTÁ								
eho Weinmann	K-9					R		O-1
OBECNÍ STARŠÍ								
Jiří ech	K-12 R		O-1		O-1		O-1	
Jan Schott	O-11							
Jiří Jelínek	O-1							
Václav fidiarský	O-2			K				
Emanuel Paungartner	O-3	K						
Matěj Volišský	O-9							
Václav Duchek	O-6			R				
Eliáš- Augner							K	
Mikuláš- Diciento	O-7			K				
Matyáš- Woditzka	O-4				K			
Martin Knapp	O-10		K		K			
Matyáš- Fáber	O-5							
Nedosazené osoby								
Jan Haan	K-5							
eho Übermeier	K-11							
Tobiáš- Rumpál	O-8							

Přílohy . 6-24

Seznamy radních a obnov

Seznamy konání (pánů radních) a obecních starších k období mezi lety 1622-1640 jsou utvořeny z údajů získaných studiem, ke sledovanému období dochovaných, radních manuálů uložených v SOkA Prachatice. Ke sledovaným rokem se nezachovaly zápisy o obnově městské rady. Jednotliví členové městské správy byli dohledáni v jednotlivých denních záznamech manuálů nejvíce z jejich obsahu. Nejméně jim bylo možné dohledat členy městské konference v období, kdy zastávali funkci purkmistra. V této funkci se radní střídali v pravidelných intervalech. Forma zápisu byla nejméně ve tvaru šZa Purkmistra pana [jméno purkmistra] dne [datum zápisu]. Pokud se mi podařilo najít jména obecních starších, bylo to nejméně ze zápisu ve formě : šZa přítomnosti obecních starších [výčet jmen]ů, nebo šZa přítomnosti obecních starších kromě [výčet jmen]ů.

Pro období mezi lety 1640-1662 se dochovaly zápisy o obnovách v radních manuálech a seznamy obnov uložené v SOkA Prachatice, záznamy o obnovách a vota uložené v SOA Třeboň, pracoviště Český Krumlov.

Při obnovách bylo dosazováno 12 konání (pánů radních) z nichž jeden byl označen jako primas a primátor (ten, který zastával funkci purkmistra v daném období jako první). Obecních starších bylo vybíráno 12 a dosazován byl jeden městský rychtář.

Nebylo výjimkou, že městské rady se skládaly z členů, kteří v nich zasedali již v předchozích letech. Noví členové se objevují spíše sporadicky. Pokud v městské radě zasedal člen, kterého jsem v předchozích letech nezaregistrovala, je takový nový člen vyznačen **tučným písmem**.

Jména některých radních se v pramenech objevují ve více podobách (např. Magkrle ó Magrle, Majer ó Meyer, Bíka ó Bieska ó Biezka ó Biezka ó Bieshka ó Biesska, atd.) v sestavených seznamech jsou uváděna vždy v jedné, nejméně užívané formě. Německá jména jsou převážně transliterována.

KONTELÉ

Zikmund Vorcaur ó primátor
Oldřich Gregor
Linhart Dícinto
Tobiáš–Rumpál
Jakub Khern
Tomáš–Wajmon
Matěj Zikl
Jiřík Pelhřimovský
Melichar Telátko
Vít Zigl
Vavřinec Vintnberský
Matouš–Fikulín

RYCHTÁ

Bohuslav Bauka
Ambrož Saudek ó poručení rychtář

OBEČNÍ STARŠÍ

Štěpán Bauka
Bartoloměj Řibský
Jiřík Hofeprát
Matěj Zábřatský
Martin Dvorský
Mikoláš–Pumele
Damascenus Marek
Melichar Frípes
Josef Zigl
Jan Mykíško

¹⁸⁹ SOKA Prachatice, AM Prachatice, inv. . 246, sign. II-196.

Příloha . 7
Správa města v letech 1632-1633¹⁹⁰

KONTNĚLÉ

Jiří Viktorín Pelhřimovský ó primátor
Matouš Fikulín
Melichar Telátko
Zikmund Weinregner
Vít Zigl
Matěj Zíkl
Florián Barvičín
Melichar Frípes

¹⁹⁰ TAMTĚfi, inv. . 247, sign. II-197.

Příloha . 8

Správa města v letech 1639-1640 (do obnovy 27. 7. 1640)¹⁹¹

KONTELÉ

Zikmund Weinregner - primátor

Jakub Klement

Jiří Pelhámovský

Jindřich Fábbera

Martin Dvorský

Florián Barvičín

Vít Zigl

Melichar Frípess

Damascenus Marek z Bavorova

Jan Rubekula

RYCHTÁ

Matěj Zikl

OBEČNÍ STARŠÍ

Karel Budek

Matěj Ubermeier

Josef Zigl

Lukáš-Taicz

Jan Milota

Jan Weinregner

TM**Jefan Waimon**

TM**Jmon Maršák**

Václav Bedrník

¹⁹¹ TAMTÉfi, inv. . 248, sign. II-198.

KONTELÉ

1. Jakub Klement - primas
2. Zikmund Weienregner
3. Jiří Pelhámovský
4. Florián Barvičín
5. Melichar Frípes
6. Damascenus Marek
7. Jindřich Fábera
8. Matěj Ubermeier
9. Štěpán Waimon
10. Matěj Zíkl
11. Šimon Maršák
- 12. Pavel Daucha**

RYCHTÁ

1. Jan Milota

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Lukáš Taicz
2. Jan Weienregner
- 3. Mikoláš Waimon**
4. Václav Bedrník
- 5. Jan Fenczl**
- 6. Jan Hořákovský**
- 7. Adam Wacho**
- 8. Jakub Weienregner**
- 9. Michal Hofenprath**
10. Ambrož Saudek
- 11. David Hyrš**
- 12. Štěpán Kuchta**

¹⁹² TAMTĚFI, fol. 203 r.

KONTELÉ

1. Jiří Pelhřimovský primas
2. Jakub Klement
3. Zikmund Weidenregner
4. Florián Barvičín
5. Melichar Frípes
6. Damascenus Marek
7. Jindřich Fábera
8. Matěj Ubermeier
9. Štěpán Waimon
10. Jan Milota
11. Šimon Maršák
12. Pavel Daucha

RYCHTÁ

1. Lukáš Taicz

OBECNÍ STARŠÍ

1. Karel Budek
2. Jan Weidenregner
3. Martin Dvorský
4. Mikoláš Waimon
5. Václav Bedrník
6. Jan Hořikovský
7. Adam Wacho
8. Jakub Weidenregner
9. Ambrož Saudek
10. David Hyrš
11. Štěpán Kuchta
12. **Jiřík Chrástianský**

¹⁹³ TAMTĚ, fol. 361 v.

KONTELÉ

1. Jakub Klement - primas
2. Melichar Frípes
3. Damascenus Marek
4. Jindřich Fábera
5. Matěj Übermeier
6. Štefan Waimon
7. Jan Milota
8. Šimon Maršák
9. Pavel Daucha
10. Lukáš Taicz
11. Karel Budek
12. Jan Weisenregner

RYCHTÁ

1. Jan Fenczl

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Mikoláš Waimon
2. Martin Dvorský
3. Václav Bedrník
4. Jan Hořikovský
5. Jakub Weisenregner
6. Ambrož Saudek
7. David Hyrš
8. Štefán Kuchta
9. Jiřík Chrástianský
- 10. Vavřinec Magrle**
- 11. Jan Kohout**
- 12. Pavel Pírkopský Peka**

¹⁹⁴ TAMTĚ, inv. . 249, sign. II-199, fol. 256 v.

Příloha . 12

Obnova městské rady ze dne 12. 9. 1644¹⁹⁵

KONTELÉ

1. Jiří Pelhřimovský primas
2. Matěj Ubermejer
3. Melichar Frípes
4. Damascenus Marek
5. Štefan Waimon
6. Jan Milota
7. Pavel Daucha
8. Lukáš-Taicz
9. Karel Budek
10. Jan Weisenregner
11. Mikoláš-Waimon
12. Martin Dvorský

RYCHTÁ

1. Jan Fenczl

OBEČNÍ STARŠÍ

- 1. Jan Svrtek**
2. Václav Bedrník
3. Jan Hořikovský
4. Jakub Weisenregner
5. Ambrož Saudek
6. David Hyrš
7. Jiřík Chrástianský
8. Vavřinec Magrle
9. Jan Kohout
10. Pavel Pírkopský
- 11. Jan Majer**

¹⁹⁵ TAMTĚ, inv. . 250, sign. II-200.

KONTELÉ

1. Matěj Ubermejer ó primas
2. Jiří Viktorín Pelhámovský z Greifenfelzu
3. Melichar Frípes
4. Damascenus Marek
5. Těfan Waimon
6. Jan Milota
7. Pavel Daucha
8. Lukáš-Taicz
9. Karel Daniel Budek
10. Jan Jiří Weinregner z Weinfeldu
11. Martin Dvorský
- 12. Jindřich Draxle**

RYCHTÁ

1. Vavřinec Magrleó (lovní rychtář)

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Mikoláš-Waimon
2. Václav Bedrník
3. Jan Hořikovský
4. Jakub Weinregner
5. David Hyr-
6. Těbestián Kuchta
7. Jan Kohout
8. Pavel Peka
9. Jan Majer
- 10. Pavel Longk**
- 11. Petr Bíka**

¹⁹⁶ TAMTĚ.

Příloha . 14

Obnova městské rady ze dne 8. 3. 1649¹⁹⁷

KONTELÉ

1. Mat j Uberme er ó primas
2. Damascenus Marek
3. Pavel Daucha
4. Jan Ji í Wei enregner z Wei enfeldu
5. Jind ich Draxle
6. Mikolá–Waimon
7. David Hyr–
8. Těbestián Kuchta
- 9. Leonard Favot**
10. Petr Bí–ka
- 11. Pavel Slavík**
- 12. Mat j Těpaunský**

RYCHTÁ

1. Jan Majer

OBECNÍ STARŤÍ

1. Pavel P íkopský Peka
2. Václav Bedrní ek
3. Jan Kohout
4. Pavel Longk
5. **Ji í Jelínek**
6. **Václav fidiarský**
7. **Zikmund Furch**
8. **Emanuel Paungarttner**
9. **Mat j Voli ský**
10. **Martin Ritter**
11. **Mat j Tschole**
12. **Melichar Votický**

¹⁹⁷ TAMTĚfi.

KONTELÉ

1. Mikoláš–Waimon ó primas
2. Matěj Ubermeier
3. Damascenus Marek
4. Pavel Daucha
5. Jan Weienregner
6. Melichar Pelhřimovský
7. Jindřich Draxle
8. David Hyrš
9. Leonard Favot
10. Pavel Slavík
11. Matěj Týpaunský
12. Pavel Pípkovský Peka

RYCHTÁ

1. Petr Bízka (Petr Bieshka)

OBECNÍ STARŠÍ

1. Jan Kohout
2. Jan Majer
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Zikmund Furch
6. Emanuel Paungartner
7. Matěj Volišký
8. Melichar Saudek
9. Martin Ritter
10. Matěj Tschole
11. Melichar Votický
12. Vít Khreiner

¹⁹⁸ SOA Těboř, pracoviště Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. C II 5 AS 1.

Příloha . 16

Obnova městské rady ze dne 30. 8. 1653¹⁹⁹

KONTELÉ

1. Mikoláš–Waimon ó primas
2. Matěj Ubermeier
3. Damascenus Marek
4. Pavel Daucha
5. Jan Weienregner
6. Melichar Pelhřimovský
7. David Hyrš
8. Leonard Favot
9. Pavel Slavík
10. Pavel Pírkopský
11. Petr Bíka
12. Jan Kohout

RYCHTÁ

1. Matěj Týpaunský

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Jindřich Draxle
2. Jan Majer
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Zikmund Furch
6. Emanuel Paungartner
7. Matěj Volišký
8. Matěj Tschole
9. Melichar Saudek
10. Vít Khreiner
11. **Jan Khrieger**
12. **Jiří Böhm**

¹⁹⁹ SOkA Prachatice, AM Prachatice, Obnovení městské rady, sign. III-E-1, kart. 8, fol. 7r= pro identifikaci odtrženého jména rychtáře použito také: SOA Teboř, pracovníteský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS - 1.

KONTELÉ

1. Jan Weinregner - primas
2. Mikoláš-Waimon
3. Matěj Ubermeier
4. Melichar Pelhřimovský
5. David Hyr-
6. Leonard Favot
7. Matěj Týpaunský
8. Petr Bíka
9. Jan Kohout
10. Jindřich Draxle
11. Jiříech
12. **Mikuláš-Procházka**

RYCHTÁ

1. Jan Khrieger

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Pavel Slavík
2. Jan Majer
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Zikmund Furch
6. Emanuel Paungartner
7. Matěj Volišký
8. Matěj Tschole
9. Melichar Saudek
10. **Václav Duchek**
11. ^{Tě}bestián Kuchta
12. **Matěj Tebošský**

²⁰⁰ SOA Teboš, pracovnítebský Krumlov, Velkostatekbský Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

KONTNĚLÉ

1. Jan Jiří Wei enregner
2. Mikolá–Waimon
3. Mat j Uberme er
4. Melichar Pelh imovský
5. David Hyr–
6. **Jan Holazský**
7. Jan Majer
8. Mat j Týpaunský
9. Jan Kohout
10. Jind ich Draxle
11. **Mat j Grundtnágl**
12. Jiří ech

RYCHTÁ

1. Mikulá–Procházka

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Petr Bíka
2. Jiří Jelínek
3. Václav fidiarský
4. Zikmund Furch
5. Emanuel Paungarttner
6. Mat j Voli ský
7. Melichar Saudek
8. Václav Duchek
9. Těbestián Kuchta
10. **Josef Pelikán**
11. **Jan Schott**
12. **Jan Schworczaur**

²⁰¹ TAMTĚfi.

KONTNĚLÉ

1. Jan Jiří Wei enregner ó primas
2. Mat j Uberme er
3. Melichar Pelh imovský
4. David Hyr–
5. Jan Holazský
6. Mat j Týpaunský
7. Petr Bí-ka
8. Mikulá–Procházka
9. Jan Kohout
10. Těbestián Kuchta
11. Matyá–Grundtnágl
12. Jiří ech

RYCHTÁ

1. Josef Pelikán

OBECNÍ STARŤÍ

1. Jindřich Draxle
2. Jiří Jelínek
3. Václav fidiarský
4. Zikmund Furch
5. Emanuel Paungarttner
6. Mat j Voli ský
7. Melichar Saudek
8. Václav Duchek
9. Jan Schott
10. Jan Schworczaur
11. **eho Weinmann**
12. Jakub Wágner

²⁰² TAMTĚfi

KONTELÉ

1. Mat j Uberme er ó primas
2. Jan Ji í Wei enregner
3. **Jind ich Wimberský**
4. David Hyr–
5. Jan Holazský
6. Jind ich Draxle
7. Mat j Tpaunský
8. Petr Bí-ka
9. Mikulá–Procházka
10. Jan Kohout
11. Tbestián Kuchta
12. Matyá–Grundtnágl

RYCHTÁ

1. Josef Pelikán

OBECNÍ STARŤÍ

1. Ji í ech
2. Ji í Jelínek
3. Václav fidiarský
4. Emanuel Paungarttner
5. Mat j Voli ský
6. Václav Duchek
7. Jan Schott
8. Jan Schworczaur
9. eho Weinmann
10. **Andre Gregorides**
11. **Cyprián Rataj**
12. **Eliá–Augner**

²⁰³ SOkA Prachatice, AM Prachatice, Obnovení m stské rady, sign. III E 1, kart. 8, fol. 8r=srovnej SOA T ebo , pracovi-t eský Krumlov, Velkostatek eský Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

KONTNĚLÉ

1. Matěj Ubermejer ó primas
2. Jan Jiří Wei enregner
3. **Jindřich Wimberský**
4. David Hyr-
5. Jan Holazský
6. Jindřich Draxle
7. Matěj Týpaunský
8. Petr Bíka
9. Mikuláš-Procházka
10. Jan Kohout
11. Těbestián Kuchta
12. Josef Pelikán

RYCHTÁ

1. Matyáš-Grundtnágl

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Jan Schott
2. Jiří ech
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Emanuel Paungartner
6. Matěj Volišký
7. Václav Duchek
8. Jan Schworczaur
9. eho Weinmann
10. Eliáš-Augner
11. **Mikuláš-Dicento**
12. **Jan Budek**

²⁰⁴ SOKA Prachatice, AM Prachatice, Obnovení městské rady, sign. III E 1, kart. 8, fol. 11r.

KONTELÉ

1. Petr Bíka
2. Jan Jiří Wei enregner
3. David Hyr-
4. Jan Holazský
5. Jindřich Draxle
6. Matěj Paunský
7. Mikuláš-Procházka
8. Jan Kohout
9. Tebestián Kuchta
10. Josef Pelikán
11. Matyáš-Grundtnágl
12. Jáchym Weinmann

RYCHTÁ

1. Jiříech

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Jan Budek
2. Jan Schott
3. Jiří Jelínek
4. **Franc Winker**
5. Václav fidiarský
6. Emanuel Paungartner
7. Matěj Volišký
8. Václav Duchek
9. Jan Schworczaur
10. Eliáš-Augner
11. Mikuláš-Dicent
12. Matyáš-Woditzka

²⁰⁵ SOA Těboř, pracovní listy Český Krumlov, Velkostatek Český Krumlov, sign. II C 5 AS 1.

KONTNĚLÉ

1. Jan Jiří Wei enregner ó primas
2. Petr Bí-ka
3. Jindřich Wimberský
4. David Hyr-
5. Matěj Třpaunský
6. Jan Kohout
7. Jiří ech
8. Matyáš-Grundtnágl
9. eho Weinmann
10. Jan Budk
11. Franc Wniekler
12. Jan Schworczaur

RYCHTÁ

1. Josef Pelikán

OBECNÍ STARŤÍ

1. Mikuláš-Procházka
2. Jan Schott
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Emanuel Paungarttner
6. Matěj Voli ský
7. **Václav Du-ek**
8. Eliáš-Augner
9. Mikuláš-Dicento
10. Matyáš-Woditzka
11. **Martin Knapp**
12. **Matyáš-Fábera**

²⁰⁶ TAMTĚfi.

KONTNĚLÉ

1. Jan Jiří Wei enregner ó primas
2. Petr Bí-ka
3. Jindřich Wimberský
4. David Hyr-
5. Jindřich Draxle
6. Matěj Týpaunský
7. Jan Kohout
8. Josef Pelikán
9. Matyáš-Grundtnágl
10. Jan Budek
11. Franc Wniekler
12. Jan Schworczaur

RYCHTÁ

1. eho Weinmann

OBEČNÍ STARŠÍ

1. Jiří ech
2. Jan Schott
3. Jiří Jelínek
4. Václav fidiarský
5. Emanuel Paungarttner
6. Matěj Voli ský
7. Václav Duchek
8. Eliáš-Augner
9. Mikuláš-Dicento
10. Matyáš-Woditzka
11. Martin Knapp
12. Matyáš-Fábera

²⁰⁷ SOKA Prachatice, AM Prachatice, Obnovení městské rady, sign. III E 1, kart. 8, fol. 13r.

Příloha . 25

Přísaha kon-elská²⁰⁸

Slibuji a přísahám pánu Bohu všemohoucímu, blahoslavené panně Marii, matce Boží a všem Božím svatým, též osvětlenému knížeti a panu Janovi Antonínovi hercogu na Krumlov a knížeti z Eggenbergu, hraběti z Adelsbergu, Pettova, Radkersburgu, Ernhausu a Tyrossu nejvyššímu dvornímu maršálku v Horních i Dolních Rakousích, nejvyššímu komorníku v Tyrosku a nejvyššímu dvornímu šenkovi v Korutanech a Srbech, knížeti a panu mému milostivému a této celé obci, kteří se v tomto úřadu kon-elském ku kterémuž jsem povolán chci a povinen jsem v právu, pravdu, upřímnost a spravedlivost řídit a spravovati. Předně pak cti a slávy Boží pílou býti, obecně dobré rozmáhati. Tajnost rady zachovati, ortele a výnosy spravedlivě vynášeti každému bohatému i chudému, domácímu i cizímu, obzvláště pak sirotkům a vdovám v nejmenším fládného ublíženíiniti dopoušteti, zlé přetrhovati a dobré zvelebovati neprohlídajíce k fládným darům k přádelství nebo nepřádelství, nýbrž to vše, což v právu a bohabojnému správci náležitiiniti, Toho mi dopomáhej pan Bůh všemohoucí i všichni svatí Amen.

²⁰⁸ SOKA Prachatice, AM Prachatice, Manuál právní, inv. . 248, sign. II-198, fol 203v.

Příloha . 26

Přísaaha rychtáře²⁰⁹

Slibuji a přísahám pánu Bohu všemohoucímu, blahoslavené panny Marii matce Boží a všem Božím svatým, též osvěcenému knížeti a panu Janovi Antonínovi a celý titul jakž zprávy, že chci v něm, bedlivým a pilným rychtářem býti a všechny věci k dobrému a užitku němu [jeho] M[ilosti] Knížeti řídit. Předně pak cti a slávy Boží vyhledávati, vdovy a sirotky ochraňovati, všelijaká porušení se vší bedlivostí vyhledávati vyřizovati, jednomu každému chudému i bohatému, domácímu a přespolečnému za spravedlivé řízení. tajnost rady zachovati a všelijaké neřády, proti pánu Bohu nelicí výstupky přetrhovati a o nich vrchnostem vystavené oznamovati. Toho jiná neřzení pro peníze nebo nepřízeň, pro dary, nebo kterou jinou vymyšlenou věcí pod nebem. Toho mi dopomáhej pán Bůh všemohoucí i všichni svatí Amen.

²⁰⁹ TAMTĚŽ, fol. 204r.

Příloha . 27

Přísaaha starším obecním²¹⁰

Slibuji a přísahám pánu Bohu všemohoucímu, blahoslavené panny Marii matce Boží a všem Božím svatým, též osvětlenému knížeti a panu panu Janovi Antonínovi (celý titul jakž zprávy), kteří jsou v mých, bedlivých a pilných konáních bytí, jeho milosti dobrého, ušlechtilého a obci této prospěšného vyhledávati, nadějí dobrými rukou držeti, zlé kaziti. Purkmistru a konáními mi rychtáři v času nastalých potřebách a v nenadálých případech, poslušnost a náležitou volnost i tajnost rady zachovati, jednomu každému za spravedlivé věci, vdovy a sirotky ochraňovati a toho jinane věci pro pýchu nebo nepýchu, pro strach nebo bázeň a neb pro kterou jinou věc pod nebem. Toho mi dopomáhej pán Bůh všemohoucí a všichni svatí Amen.

²¹⁰ TAMTĚŽ.